

Štórski ŽELEZAR

ST. 1 — LETO VIII. — 25. 1. 1968

RAZGOVOR Z GLAVNIM DIREKTORJEM
ŽELEZARNE ŠTORE VOGA TUGOMERJEM

TEMELJNI KAMEN INTEGRACIJE

— POVZETEK PO DELAVSKI ENOTNOSTI —

Vpr.: Potem ko ste ugotovili prednosti slovenskega železarstva za nadaljnji razvoj, ste predstavniki samoupravnih organov in upravnih vodstev podjetij oblikovali tudi prvi konkretni dogovor za priprave na združitev. Kaj vsebuje ta dogovor, ki pomeni hkrati temeljni kamen za integracijo?

Odg.: Dogovorili smo se, da je potrebno izdelati enotni program razvoja in raziskav, ki naj oblikuje proizvodno fiziognomijo vsakega podjetja posebej, tako da bi kot združena celota dosegli kar največjo učinkovitost. Program bi moral odpraviti vsakršno dvojnost v proizvodnji, hkrati pa zagotoviti možnost razvoja višje stopnje predelave končnih proizvodov. Zato je v posameznih podjetjih slovenske metalurgije potrebno najprej proučiti, katera proizvodnja ima prihodnost, katero je potrebno opuščati in katero proizvodnjo bi kazalo prenesti iz enega podjetja v drugo, da bi dosegli

optimalno izrabo zmogljivosti. Na takšnih osnovah je potrebno izdelati program raziskovalne dejavnosti, kot jo terja specializirana proizvodnja. Glede na racionalnost in ekonomičnost bi morali pridobiti za določene skupne naloge metalurški inštitut.

Ekonomska skupina, ki smo jo imenovali, mora ugotoviti prednosti združenega podjetja in v ta namen izračunati vse pozitivne učinke glede na novo zasnovan razvojni program. Hkrati s tem mora izračunati prihranke na režijskih stroških prodajne, nabavne in skladiščne službe. Proučiti je potrebno vse učinke, ki jih kažejo skupna prizadevanja na področju izvoza—uvoza in pri nabavi materiala, tako da bi zmanjšali zaloge in čimbolj sprostili vezana obratna sredstva. Računi morajo pokazati ekonomsko jamstvo za višjo materialno raven zaposlenih, hkrati pa možnosti za stalne naložbe sredstev v razširjeno

Letošnja zima je za smučarje prav lepo poskrbela. Na sliki: Celjska koč, v ospredju žičnica

reprodukcijo. Otresti se moramo kampanjskega investiranja in si zagotoviti sredstva za stalno mehanizacijo tehnologije in opremljenosti. Glede na to je tudi potrebno izoblikovati enotno komercialno in finančno politiko. Predvsem pa moramo v prihodnje veliko več storiti za propagando in proučiti možnosti prodaje valjanih proizvodov in drugih izdelkov črne metalurgije, če želimo poslovati v tržnih pogojih.

Skupina za organizacijo mora na podlagi elaboratov izdelati koncept prihodnje organizacije poslovanja. Potrebujemo namreč tako organizacijo, s katero bomo dosegli zastavljene cilje, ki pa ne bo preobsežna in ki bo poslovanje predvsem usklajala in usmerjala. Poudariti namreč velja, da bo težišče poslovne in proizvodne politike tudi v prihodnje v posameznih podjetjih. To pomeni, da bo potrebno za tako nalogo smotno pripraviti in zaposliti strokovni kader. Vsako podjetje bo tudi v prihodnje ohranilo evidenčni obračun ekonomskega uspeha, čeprav bi ob zaključku poslovnega leta združili sredstva skladov in amortizacije in jih po skupnih odločitvah usmerjali tja, kjer bi po razvojnem konceptu združenega podjetja in po prednostnem redu zagotovila združenemu podjetju največjo rentabilnost. Sredstva bi si lahko tudi medsebojno izposojevali in jih obrestovali.

Osnovni pogoj za zdrave odnose v združenem podjetju pa je dokončanje začetih rekonstrukcij. Znano je namreč, da smo po stopnji opremljenosti za sedaj še šibki in da nimamo vseh pogojev za kvaliteto in konkurenčno proizvodnjo.

Vpr.: Govorili ste o izdelavi treh elaboratov. Kako daleč so z delom posamezne strokovne skupine in kdaj boste sklenili pogodbo o združitvi?

Odg.: Vsi trije programi so izdelani. Na osnovi teh programov je še potrebno izdelati enotni elaborat združenega podjetja, ki bo hkrati služil za razpravo v posameznih kolektivih. Po razpravi in usklajitvi pripomb bi do konca poletja letos izdelali podroben projekt in potem izvedli referendum o združitvi. Dogovorili smo se, da bi začeli prihodnje poslovno leto že v združenem podjetju.

Vpr.: Temeljni program, po katerem ste načrtovali tudi druge programe — je proizvodni program posameznih podjetij. Kakšno proizvodno smer ste v programu določili železarni Štore?

Odg.: V proizvodnji surovega železa moramo izpolniti program kvalitetne surovinske baze. Z njo bi v podjetju razvijali tehnologijo valjev in nodularne litine, deloma pa bi surovino odstopali drugim slovenskim livarnam. Proizvodnjo jekla bomo gojili le v okviru investicijskega programa, razvijali pa je ne bomo. Valjarski program vsebuje razvoj celotnega programa vzmetnih jekel, specializiranih profilov za potrebe avtomobilske, strojne, elektroindustrije in rudarstva. Del tega proizvodnega programa bomo prenesli iz železarne Jesenice v Štore. Razvoj sive litine prehaja po programu v železarno Štore; drugi železarni pa bosta postopoma opuščali tovrstno proizvodnjo. V livarni nodularne litine bomo po programu izdelovali nekatere končne izdelke, kot so zobniki, reduktorji in podobno za potrebe avtomobilske industrije in industrije hidravličnih naprav. Vse te izdelke bi izdelovali serijsko z visoko stopnjo predelave in kvalitete.

Po taki proizvodni usmeritvi bi dosegli v železarni Štore specializiran proizvodni program, hkrati pa bi odpravili dvojnost proizvodnega programa.

I. V.

Pri Mlinarjevem Janezu so se konec preteklega leta zbrali člani našega kolektiva, ki so v lanskem letu odšli v pokoj. Sprejema sta se udeležila tudi glavni direktor Tugomer Voga in predsednik DSP Ignac Zagoričnik. Več o tem beri na 5. strani

Proizvodnja v decembru 1967

V decembru znaša proizvodnja 11.500 ton ali 9 % osnovnega plana in je za 53 % višja kot v istem mesecu prejšnjega leta. Prejšnje leto je bil v jeklarni remont, elektroplavž pa je imel več defektov.

Letnega plana proizvodnje nismo dosegli. Primanjkljaj znaša 4,3 %. Kot smo že poročali, je to pripisati redukciji elektroenergije in zmanjšanju naročil za kokile. Nivo predlanske proizvodnje je dosežen pri surovem železu in obdelanih valjih, pri ostali proizvodnji je obseg nižji, tako da celotno podjetje izkazuje za preko 4 % manjšo proizvodnjo kot v preteklem letu.

Elektroplavž je imel v decembru na razpolago elektroenergijo, vendar v prvi dekadi še ni normalno obratoval zaradi okvar, ki so nastale v zvezi z redukcijo. Letna proizvodnja je za 6,8 % pod planom, v primerjavi s prejšnjim letom pa je višja za 1016 ton.

Jeklarna je v decembru presegla osnovni in operativni plan. Pri osnovnih surovinah ima prihranke, ki jih je dosegla z boljšim izplenom in cenejšimi surovinami. Imela je nekaj poizkusnih vlihanj z novimi tehnološkimi prijemi. Letna proizvodnja jeklarne je malenkostno pod planom in za 1782 ton nižja kot v preteklem letu. Kljub pomanjkanju tekočega železa in neugodnim energetskim pogojem pa bi obrat presegel plan, ko ne bi bilo načrtnega ustavljanja proizvodnje.

Valjarna je kljub visokemu številu zastojev zaradi menjave dimenzij presegla osnovni in operativni plan za mesec december. Pogoste menjave dimenzij se negativno odražajo tudi na izplenu, zato obratovodstvo daje predloge za izboljšanje programa valjanja. Letni plan proizvodnje je valjarna izpolnila s 95,9 %. Vzroki za primanjkljaj 1.300 ton so v neugodnem in razdrobljenem asortimentu.

Livarna sive litine ima v decembru najnižjo proizvodnjo letošnjega leta. Proizvodnja kokil je minimalna, pod planom pa sta tudi strojna in nodularna litina. Zaloge v adjustaži je za 450 ton. Kljub nizki zasedenosti kapacitet imamo pri nekaterih naročilih zakasnitve, ker je adjustaža še vedno ozko grlo proizvodnega ciklusa. Tudi livarna sive litine ni dosegla letnega plana proizvodnje. Pri kokilah je dosežen samo s 75 %. V primerjavi s prejšnjim letom je obseg proizvodnje za 1782 ton nižji.

Livarna valjev je v decembru začela z večjo proizvodnjo sintetičnega grodlja za livarno sive litine, da bi v nekoliko večji meri izkoristila kapacitete, ki z naročili valjev niso zasedene. Letni plan proizvodnje je skoraj v celoti dosežen, v primerjavi z letom 1966 pa imamo 152 ton obdelanih valjev manj.

Obdelovalnica je izkoristila strojne kapacitete samo s 87,5 %. Obdelala je sicer precej valjev in odlitkov, vendar za nekatere stroje ni ustreznega dela. V letu 1967 je bilo izvršenih 91608 strojnih ur, od tega 81 % za valje, ostalo za druge odlitke. 7192 ur je šlo za obdelavo izmečkov.

Samotna je tudi v decembru presegla osnovni in operativni plan ter tudi letni plan proizvodnje. Napovedi, da ne bo naročil za planirani obseg, se torej niso uresničile. Z različnimi komercialnimi prijemi — tudi s prodajo pod lastno ceno — smo naročila dobili, nekaj pa jih je odpadlo, ker pri naših zastarelih napravah ne moremo doseči posebno kvalitetne proizvodnje. V primerjavi s prejšnjim letom je proizvodnja za 547 ton nižja. Tudi tu se odraža znižanje proizvodnje v črni metalurgiji, ki je glavni potrošnik šamotne opeke.

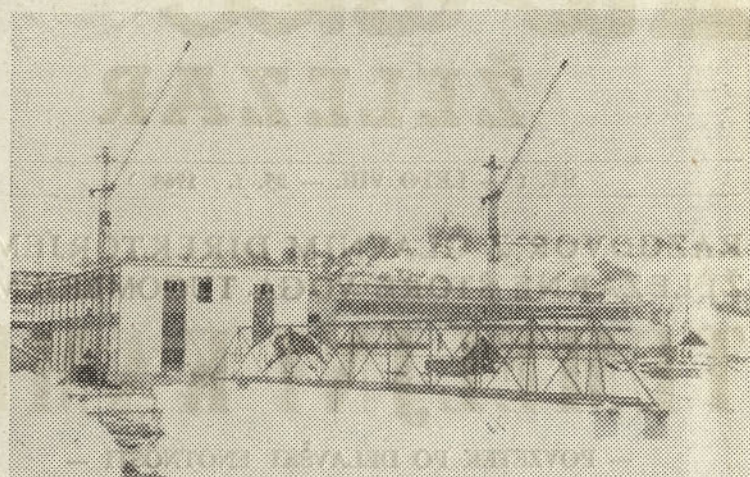
Ostali obrati so svojo dejavnost prilagodili osnovni proizvodnji zato so planske obveznosti izpolnili z okoli 100 %.

Delovna sila in produktivnost. Število zaposlenih na koncu leta je za 83 ljudi manjše, kot je predvideno s planom, oziroma manjše za 67 ljudi kot jih je bilo v začetku leta. Med letom je bilo sprejetih 123 ljudi, odšlo jih je 190.

Realizacija je v decembru dokaj visoka, tako po izstavljenih fakturah, kot tudi po plačani realizaciji. Leto smo zaključili z 11,5 milijarde S-din fakturirane in 10,6 milijarde plačane realizacije. Obe postavki sta nižji kot v prejšnjem letu: fakturirana za 10 %, plačana za 19 %. Kot smo skozi vse leto poročali, se je likvidnost naših kupcev letos zelo poslabšala, nižja fakturirana realizacija pa je posledica spremenjenega asortimenta valjanih proizvodov in nižjih prodajnih cen pri nekaterih proizvodih.

S. A.

Nov energetske most

Konec preteklega leta — v decembru — je bil pri bivši Stolarni v Štorah II. zgrajen preko regulirane Voglajne nov energetske most, ki ga je izdelalo in montiralo podjetje »KOVINARSKA« iz Krškega.

Cez energetske most bodo speljani 35 kV kabli, ki bodo od odcepnega stolpa na 35 kV daljnovodu Selce—Štore napajali z električno energijo centralno transformatorsko postajo (CTP) in s tem vse obrate v Štorah II.

Poleg električnih kablov bodo čez energetske most speljani še cevovodi industrijskega vodovoda, od visokega rezervoarja do energetske postaje II. tj. črpalnice Štore II.

Na sliki je v ospredju viden energetske most, za njim centralna transformatorska postaja, v ozadju pa hala nove valjarne.

Slavko Plevnik, dipl. inž.

Dogovor o uvozu jekla

Dne 19. decembra 1967 je bil v Beogradu podpisan dolgo pričakovani sporazum med podjetji črne metalurgije na eni strani in predelovalno ter elektro industrijo na drugi strani. S tem sporazumom so se vskladila stališča dveh pomembnih industrijskih vej v pogledu nove organizacije uvoza jekla, poleg tega pa je bil sprejet tudi pravilnik o organizaciji in koordiniranem nastopu na zunanjih tržiščih pri uvozu proizvodov črne metalurgije. Koordinacijski odbor dveh industrijskih vej se je strinjal, da se enotno in skupno vztraja na tem, da zvezni sekretariat za zunanjo trgovino čimprej s svojim sklepom zmanjša število uvoznikov jekla.

Komisija za jeklo, sestavljena iz predstavnikov obeh industrijskih vej, bo izdelala materialno bilanco potrošnje, oziroma uvoza jekla za leto 1968, pri čemer bo upoštevala sedanjo situacijo na tržišču, skupni uvoz in potrošnjo jekla v letu 1967, možnosti domače proizvodnje jekla, kakor tudi prehodne zaloge, neizkoriščena LBO obveznosti in prehodne sklepe prejšnjega leta.

O sporazumu bi lahko na kratko povedali, da je prinesel določene ugodnosti za podjetja črne metalurgije. Te ugodnosti so predvsem v uvedbi carinske

ga kontingenta in v povečanju carinskih stopenj za uvoz jekla. V okviru postavljene carinske stopnje se bodo carine za uvoz jekla povečale od dosedanjih 3 do 13 % na 10 do 16 %. V slučaju, da bo uvoz jekla presegel carinski kontingent (višino carinskega kontingenta bo določil Zvezni izvršni svet na osnovi materialne bilance, ki jo bo izdelala Komisija za jeklo), se bo carinska stopnja na te dodatno uvožene količine povečala za 50 % od rednih carinskih stopenj.

Za zadovoljevanje obsega potrošnje jekla se bo predvsem koristila domača proizvodnja, nato dopolnitev iz uvoza iz klirinških držav in končno, kot eventualni saldo, iz uvoza iz konvertibilnih področij. PL

OB MORJU

Mož, ki je po nesreči padel v morje, obupano kriči: »Na pomoč, na pomoč, ne znam plavati!«

Na obali stoji drug mož in reče: »Kaj pa vpijete, tovariši! Jaz tudi ne znam plavati, pa se vendar ne derem!«

Iz delovne konference sindikata

Store, dne 20. 12. 1967. Sindikalna organizacija Železarne Store je imela danes delovno konferenco v mali dvorani Kulturnega doma v Storah. Konference se je udeležilo 67 delegatov. Kot gostje so bili prisotni predstavniki sindikalne podružnice Železarne Jesenice in Železarne Ravne, s strani Obč. sindikalnega sveta Celje pa tov. Kramer in tov. Skrt.

Na dnevnem redu je bil referat o gospodarskem položaju podjetja in o vlogi sindikata v današnjih pogojih dela ter volitve predsednika izvršnega odbora Sindikalne organizacije podjetja.

Za novega predsednika IO sindikalne organizacije Železarne Store je bil izvoljen tovariš Rozman Franc, metalurški tehnik in delovodja na elektroplovstvu.

Uvodno besedo je povzel tovariš ing. Tratnik Zoran, ki je v svojem referatu orisal gospodarski položaj podjetja in vzroke, ki so pripomogli k temu, da so bili rezultati poslovanja slabši. Poudaril je, da smo reformo pričakali že močno angažirani z obveznostmi. Ob reformi so se spremenili pogoji gospodarjenja, dvignile so se cene surovin, energije in prometa, pa tudi osebni dohodki, so se zvišali, kot posledica povečanja življenjskih stroškov. Poudaril je, da je akumulacija podjetja znatno padla, kljub temu, da smo zmanjšali osebne dohodke v preteklem letu. Tovariš ing. Tratnik je v svojem referatu izrazil prepričanje, da se bodo spremenili reformni ukrepi. »Predvsem se bomo morali opreti na lastne sile, oceniti naše možnosti in

sprejeti ukrepe, kot so zanesljiv in dober načrt perspektivnega razvoja podjetja, usmeritev podjetja na specializiran proizvodni program, zmanjšanje stroškov, (kar bomo dosegli z višjo produktivnostjo in boljšo organizacijo dela in končno čimprejšnja usposobitev novih obratov za proizvodnjo«.

V drugem delu svojega referata je tov. ing. Tratnik Zoran govoril o integraciji slovenskih železarn, ki jo je ocenil kot zelo pozitivno. Povdaril pa je, da morajo sindikalne organizacije treh železarn postaviti zahtevo, da mora združitev zagotoviti zaposlitev in osebne dohodke v dosednji višini.

Govorec o odpuščanju delovne sile se je tov. Tratnik zavzel za stališče, da je najbolj

primerna oblika zmanjševanja delovne sile naravna fluktuacija. Seveda pa bodo ob tem potrebne tudi prekvalifikacije in premeščanja. Izrazil je prepričanje, da ne bi smeli ščititi nediscipliniranih in neresnih delavcev, ki podjetju več škodujejo kot koristijo.

Rozman Franc

Ob koncu svojega izvajanja je tov. ing. Tratnik govoril o nalogah sindikata, o oblikah delovanja sindikata ter o odnosih med vodstvi sindikata in članstvom. Pri tem je omenil nedavno izvedeno anketo, iz katere je bilo razvidno, da je velika večina članov sindikata proti izstopu iz organizacije, da pa je istočasno velik odstotek tistih, ki so mnjenja, da se sindikat premalo ukvarja z živ-

ljenjskimi in delovnimi pogoji zaposlenih. Povdaril je, da je to mnenje potrebno upoštevati pri nadaljnjem delu sindikata. Sindikat si mora pridobiti vpliv, da bo lahko zastopal interese svojega članstva.

»Najmočnejše orožje za doseg tega cilja je samoupravljanje, preko samoupravnih organov naj se sindikat bori za boljše gospodarjenje in boljši standard delavcev«, je dejal tov. ing. Tratnik.

V diskusijo je posegel tudi tovariš glavni direktor Tugomer Voga, ki je izčrpno opozoril na vse objektivne težave, v katerih se železarstvo trenutno nahaja. Pokazal pa je tudi na naše notranje pomanjkljivosti, ki jih bo v bodoče potrebno v še večji meri odstranjevati.

V živahni razpravi so sodelovali še tov. Markovič Rajko, ki je govoril o kadrih, tovariš Ožek Franc, ki se je zadržal na problemu invalidov, tovariš Ignac Zagoričnik, ki je govoril o sodelovanju med samoupravnimi organi in člani sindikata, tov. Potočnik Viktor, ki se je zanimal za delitev sindikalne članarine in drugi.

Razprave sta se med drugim udeležila tudi oba navzoča člana občinskega sindikalnega sveta.

Posamezne diskusije so bile vse po vrsti izredno konstruktivne in tehtne. Nedvomno lahko ob koncu zapišemo, da je bila konferenca sindikata koristna in plodna.

— P. L.—

Čestitka otrok

Otroci iz štorskega otroškega vrtca so v soboto, dne 30. 12. 1967, obiskali železarno Store, da bi kolektivno železarne čestitali novo leto. Zbrali so se v sejni sobi, kjer sta tovariš glavni direktor Tugomer Voga in tovariš predsednik DSP, Ignac Zagoričnik, v imenu kolektiva sprejela čestitke in izročila otrokom skromna darila.

Potem je po sejni sobi zadonela otroška pesem:

»Siva kučma, bela brada, topel kozuh, zvrhan koš. Joj, že prišel je med nas, stari dedek, Dedek Mraz.«

Sejna soba, ki je vedno polna s problemi prenatrpanih diskusij, je bila tokrat, za razliko, prizorišče vesele in brezskrbne otroške pesmi.

Svečana seja delavskega sveta podjetja

Teharje, 29. 12. 1967. Danes se je delavski svet podjetja pri Mlinarjevem Janczu na Teharjih sestel na svoji 7., svečani seji, ki je bila zadnja v letu 1967. Delavski svet podjetja je na tej seji sprejel informacijo o pripravah za sestavo letnega gospodarskega plana za leto 1968, potrdil je predlog UO o spremembi Pravilnika o povračilu stroškov za prevoze delavcev na delo in z dela ter spremembo Pravilnika o delovnih razmerjih, člen 158, ki govori o dopustih invalidov iz naslova socialnih pogojev. Delavski svet je na tej seji potrdil tudi predlog UO o razdelitvi provizije, ki jo je vrnila Služba družbenega knjigovodstva ter sprejel predlog za odpis sredstev skupne porabe, osnovnih sredstev in poslovnega inventarja v skupni vrednosti 847,85 N-din.

Ob koncu zasedanja je predsednik DSP, tovariš Zagoričnik Ignac seznanil člane DS z voščili delovnih kolektivov za novo leto. Članom DS se je zahvalil za požrtvovalno delo v preteklem letu ter jim zaželel srečno in uspešno polno novo leto 1968.

Po zasedanju je predsednik povabil člane DSP in ostale na skromno zakusko.

— P. L.

NAŠ IZVOZ V LETU 1967

Izvoz našega podjetja je doživel v letu 1967 v primerjavi z izvozom v letu 1966 nekatere spremembe, ki jih moramo omeniti, če želimo primerjati izvoz v obeh letih. Izvoz v letu 1966 je poznal tako imenovani čisti izvoz, to je izvoz v pravem smislu besede, na katerega je odpadlo 26,30 % vsega izvoza, dalje tako imenovani izvoz na maloprodajno domače tržišče za konvertibilne valute — 47,11 % ter izvoz, ki ga je opravila za nas Železarna Sisak, mi pa smo krili dinarsko razliko med doseženo in prodajno ceno. Na ta izvoz je odpadlo 26,59 % vsega izvoza v letu 1966.

V letu 1966 smo izvozili na konvertibilno področje 75,81 % vsega izvoza. K tako ugodni strukturi izvoza v letu 1966 sta pripomogla ravno izvoz na domače tržišče (maloprodaja okroglega železa za konvertibilne valute) in izvoz, ki ga je za nas opravila Železarna Sisak.

V letu 1967 sta obe zadnji obliki izvoza odpadli in smo imeli le čisti izvoz. Zato je struktura izvoza v letu 1967 povsem drugačna. Na konvertibilno področje smo izvozili le 5,37 %, ostalo pa na klirinško področje.

Ce upoštevamo celotni izvoz v letu 1966, torej tudi tistega, ki ga je opravila za naš račun Železarna Sisak, potem smo v letu 1967 prekoračili izvoz iz

prejšnjega leta za 49,84 %. Če pa izvoza, ki ga je opravila Železarna Sisak ne upoštevamo, potem smo v letu 1967 prekoračili izvoz iz prejšnjega leta za 104 %. Seveda moramo pri tem priznati, da je bil naš izvoz v letu 1966 izredno nizek, najnižji nekaj let nazaj.

Struktura našega izvoza po proizvodih se bistveno ni spremenila. Še naprej nosi glavno breme valjarna, ki je dala za 88,29 % vrednosti vsega izvoza.

Na valje odpade 8,14 % in na odlitke 3,57 %.

Edini proizvod, čigar izvoz je bil v celoti orientiran na konvertibilno področje pa so ravno odlitki. Poleg odlitkov pa smo izvozili na konvertibilno področje še nekaj vzmetnega jekla.

V letu 1967 je bila naš največji zunanjetrgovinski kupec Sovjetska zveza, za njo pa Bolgarija.

B. A.

realizacija uvoza, na drugi strani pa močno angažiranje dinarskih sredstev. Poleg odkupovanja LBO klirinških sredstev za pridobitev pravice za uvoz s konvertibilnega področja, je moralo polagati podjetje v letu 1967 za posamezen uvoz v vrednosti nad \$ 20.000 dinarsko protivrednost 30 dni pred nameranim plačilom. A že sam uvoz se plačuje običajno, skoraj zakonito, mesec, dva ali celo več vnaprej.

Ti pogoji so se s 1. 1. 1968 še zaostri. Dinarsko protivrednost morajo polagati podjetja 30 dni pred nameranim plačilom že za vrednosti uvoza nad \$ 5.000. Dodatno pa je sprejeta uredba, da mora podjetje v vsakem primeru vnaprej položiti dinarsko protivrednost na račun banke in šele potem lahko material naroči in uvozi. To onemogoča vsakršen uvoz na kredit ali z inkasno dokumenti, ki smo ju v najhujših slučajih poznali, z nekaterimi firmami pa je bilo poslovanje na kredit celo dogovorjeno.

V drugi polovici leta so bile uveljavljene nekatere režimske spremembe. Tako je bilo uvrščeno npr. specialno sivo surovo železo iz dotedanjega LBO režima v RK, to je blagovni kontingent. Zaradi te spremembe in ker zvezni organi niso izstavili na našo zahtevo ustreznega akta o dodeljevanju blagovnega kontingenta, nismo mogli uvoziti v IV. kvartalu nujno potrebne partije sivga specialnega surovega železa.

K vsem tem problemom bi lahko naštet še vrsto vzporednih, ki vsi zaviralno vplivajo na odvijanje uvoza. Kljub temu pa so bili obrati z redkimi izjemami, kot je specialno surovo železo in specialne varilne elektrode, zadovoljivo preskrbljeni z osnovnimi surovinami in tehničnim materialom iz uvoza.

(Nadalj. na naslednji strani)

TEŽAVE PRI UVOZU

Leto 1967 je bilo prvo leto našega zunanjetrgovinskega poslovanja v novem sistemu, ki je postavil predvsem našo panogo v problematičen položaj. Seveda je delovanje uvoznega režima dvojno: prvič, na preskrbo podjetja z nujnim uvoznim materialom in drugič, z uvozom konkurenčnih proizvodov na plasman lastne proizvodnje.

Problematika preskrbe našega podjetja z uvoznim materialom bi bila v strnjem obsegu naslednja:

Največ problemov izvira vsekar iz tako imenovanega LBO režima. V okviru tega režima prejme vsaka gospodarska organizacija odločbo Zvezne gospodarske zbornice o do-

delitvi klirinških deviznih sredstev. Letna kvota je razdeljena na kvartale. Velja pa uredba, da je moč uvažati po tem režimu v tekočem kvartalu s konvertibilnega področja šele potem, ko je gospodarska organizacija odkupila z odločbo dodeljena klirinška devizna sredstva za tekoči kvartal. Teža tega pogoja je često bila večja od možnosti podjetja, da zadovolji ta pogoj. Ali angažira podjetje proti svoji volji in potrebi finančna sredstva za odkup klirinških deviznih sredstev, ali pa ne more uvoziti s konvertibilnega področja artiklov, ki so uvrščeni pod LBO režim.

Za sistem zunanje trgovine, ki je zaživel z letom 1967 je značilna na eni strani velika libe-

Zunanjetrgovinski instrumenti so nekoliko razglašeni. Treba jih bo uglasiti (Po glasilu »Metalka«)

ALI VESTE...

... da je meter, enota za dolžino, enak 1650763,73 stotink valovnih dolžin oranžnega sevanja kriptona v vakuumu.

... da ima kilogram, enota za maso, vsebino 1,000,028 dm³ destilirane vode pri 4°C in pritisku 1 atmosfere na 45° geografske širine.

... da je sekunda, enota za čas, enaka 31,556,925,9747-temu delu tropskega leta, merjena na dan 1. januarja 1960 ob 12. uri.

Zunanjetrgovinski sistem in domače tržišče

Usodnejši kot so vsi našeti problemi, ki spremljajo naš uvoz pa je bil vpliv LBO režima na stanje domačega tržišča za plasman predvsem naših valjanih izdelkov, posredno pa tudi na plasman valjev. V okviru LBO režima so bila deljevana klirinška sredstva v daleč višjih vsotah, kot so jih potrebovala uvozna trgovska podjetja. Ker pa je odkup klirinških sredstev pogoj za sprostitve uvoza s konvertibilnega področja, je ta režim naravnost silil uvozna trgovska podjetja, da uvažajo po tem režimu pač tisto, kar je uvrščeno v ta režim. To pa so ravno in v pretežni meri bili proizvodi naše

panoge. Pri odkupu LBO klirinških sredstev za tekoči kvartal pa je bil povsem sproščen uvoz tudi s konvertibilnega področja. K pretiranemu uvozu so pripomogle tudi nižje uvozne cene, ki so često političnega značaja in seveda neugodna struktura naših domačih lastnih cen, ki so zaradi dražjih surovin in energije, višjih dajatev in zastarelosti obratov, redno višje od lastnih cen konkurence na Zahodu. Na drugi strani pa niti obstoječe carinske stopnje niso nudile naši proizvodnji tiste zaščite na domačem trgu, ki jo normalno uživa proizvodnja razvitih držav in ki z višjimi (zaščitnimi) domačimi cena-

mi nabira rezerve za neizprosno konkurencu v izvozu. Uvoz je bil v veliki meri tudi desortiran, to je uvozniki so uvozili tudi tiste valjane proizvode, s katerimi je bil domači trg zadovoljivo preskrbljen tudi iz domače proizvodnje.

K temu je še treba omeniti, da so bila angažirana za uvoz ogromna finančna sredstva precej pred fizičnim uvozom. Trgovina je iskala kompenzacijo pri domačih, že tako osiromašenih železnarjah in izsiljevala dolge plačilne roke ter zavlačevala prispela plačila. Trenutno še niso znane vse podrobnosti sprememb aktov, ki urejajo uvoz proizvodov naše panoge. Iz doslej objavljene, ali le najavljenega pa je mogoče zaključiti naslednje:

— Del proizvodov naše panoge pa je ostal še naprej v okviru režima LBO, med ostalimi tudi valjani izdelki naše valjarne. Za to grupo valjanih proizvodov je značilno, da bo postavljen carinski kontingent. Za uvoz carinske stopnje, to je stopnje, ki so bile s 1. 1. 1968 absolutno povišane za 3 do 7 %.

— Za uvoz preko carinskega kontingenta pa bodo veljale osnovne carine povišane za relativnih 50 %. Količinsko pa uvoz preko carinskega kontingenta ne bo omejen.

Uvozna količina, ki bo predstavljala carinski kontingent bo dogovorjena med našo panogo in metalnim kompleksom. Sprejete spremembe so kompromisne in neke vrste minimum naše panoge, ki nas komajda zadovoljuje. Pričakovati je tudi, da bodo nekatere države skušale konkurenčno prodreti na naše tržišče tudi v novih pogojih. Ne glede na minimalno zaščito, ki jo nudijo novi pogoji uvoza, pa je vendarle bolje nekaj, kot nič. Gotovo pa je, da je zunanjetrgovinski režim v letu 1967 našo panogo prizadel v toliki meri, da je tudi skupnost morala reagirati kljub čvrstim reformskim principom.

— Uvoz proizvodov, ki so uvrščeni v RK režim, bo količinsko odrejen in omejen. S strani zveznih organov odredene količine za uvoz ne bo mogoče prekoračiti.

— Del proizvodov naše panoge je po uvoznem režimu premeščen iz LBO v režim RK — blagovni kontingent. To so npr. valjana žica, betonsko železo, pločevine, hladno valjani trakovi, tračnice in železniški pribor itd.

— Uvoz proizvodov, ki so uvrščeni v RK režim, bo količinsko odrejen in omejen. S strani zveznih organov odredene količine za uvoz ne bo mogoče prekoračiti.

— Del proizvodov naše panoge pa je ostal še naprej v okviru režima LBO, med ostalimi tudi valjani izdelki naše valjarne. Za to grupo valjanih proizvodov je značilno, da bo postavljen carinski kontingent. Za uvoz carinske stopnje, to je stopnje, ki so bile s 1. 1. 1968 absolutno povišane za 3 do 7 %.

— Za uvoz preko carinskega kontingenta pa bodo veljale osnovne carine povišane za relativnih 50 %. Količinsko pa uvoz preko carinskega kontingenta ne bo omejen.

Uvozna količina, ki bo predstavljala carinski kontingent bo dogovorjena med našo panogo in metalnim kompleksom. Sprejete spremembe so kompromisne in neke vrste minimum naše panoge, ki nas komajda zadovoljuje. Pričakovati je tudi, da bodo nekatere države skušale konkurenčno prodreti na naše tržišče tudi v novih pogojih. Ne glede na minimalno zaščito, ki jo nudijo novi pogoji uvoza, pa je vendarle bolje nekaj, kot nič. Gotovo pa je, da je zunanjetrgovinski režim v letu 1967 našo panogo prizadel v toliki meri, da je tudi skupnost morala reagirati kljub čvrstim reformskim principom.

B. A.

Tudi v Železarni Štore se je oglasil Dedek Mraz

Čeprav se je letos Dedek Mraz pritoževal, češ da so slabi pogoji in malo denarja, so bili otroci z njegovimi letošnjimi darili kar zadovoljni, saj je novoletna vrečka vsebovala poleg najrazličnejših sladkarij tudi po eno knjigo iz knjižne zbirke »Zgodbe iz NOB«. Zaradi pičlih sredstev letos za proslavo Dedka Mraza ni bilo mo-

pisati, da so sredstva, ki smo jih letos namenili za obdaritev otrok, nadvse dobro zadela svoj cilj: naši člani delovne skupnosti imajo skupno 1280 otrok v starosti od 1 do 10 let in vsi brez izjeme so prejeli darilo. Pohvaliti je treba tudi organizacijo celotne obdaritve. Razdeljevanje daril je potekalo hitro in brezhibno, čeprav

Organizatorjem gre vsa pohvala

goče odobriti sredstev šolam, krajevnim skupnostim in občanom, kjer žive naši delavci, kot doslej. Sindikat Železarne Štore se je odločil, da bodo darila za svoje otroke v starosti od 1 do 10 let prejeli kar člani kolektiva sami. Vsekakor moramo pri-

je bilo drobnih vrečk za cel kamion srednje velikosti.

Ob koncu naj omenimo še predstavo Trnuljčice, ki jo je v Štoreh uprizorilo SLG Celje. Predstava je bila zelo uspešna in dobro obiskana.

PL

Prisrčno slovo na Teharjih

Teharje, 28. 12. 1967. Kot vsako leto je bila tudi letos pri Mlinarjevem Janezu skromna pogostitev članov delovne skupnosti, ki so v letu 1967 odšli v pokoj. V preteklem letu se je upokojilo 44 naših sodelavcev, od tega 9 nekvalificiranih, 27 s kvalifikacijo »priučeni«, 6 delavcev s poklicno šolo in 2 delavca z mojstrskim izpitom.

Zbrane upokojence so v kratkih nagovorih pozdravili tovariš glavni direktor Tugomer Voga, predsednik DSP Ignac Zagoričnik in socialni delavec tovariš Plazar Stane. Vsi so izrazili željo in prepričanje, da to srečanje ne bo zadnje med upokojenimi in aktivnimi člani kolektiva, saj Železarna Štore že vrsto let na različne načine vzdržuje tesne stike s svojimi upokojenci.

Tovariš glavni direktor je opozoril na visoko število invalidskih upokojitev. Od skupnega števila letošnjih upokojencev (44) je bilo kar 33 ali 79 % takih, ki so morali iz zdravstvenih razlogov v pokoj. Kategorija invalidskih upokojitev bi morala biti, po besedah tovariša glavnega direktorja, le izjema. »Načini upokojitev so tudi odraz naših uspehov v or-

ganizaciji in odraz pogojev na delovnih mestih, zato je ta problem nenehno pred našimi očmi. Število invalidsko upokojenih članov delovne skupnosti je letos previsoko!« je dejal tovariš glavni direktor.

Glede na visoko število invalidsko upokojenih lahko zagotovo trdimo, da je rešitev vprašanja bonifikacije delovnega staža na nekaterih delovnih mestih našega podjetja nadvse potrebna. Urediti je potrebno vprašanje redne rotacije kadrov na delovnih mestih, kjer vplivi okolice in delo samo škodljivo delujejo na zdravstveno stanje ljudi. Seveda je potrebno še bolj dosledno izvajati zaščitne mere delavcev na delovnih mestih. Letošnji sestav upokojencev nam pove, da so v našem podjetju le redki delavci, ki dosežejo predpisano višino delovne dobe (40 let).

Ob koncu svojih nagovorov so vsi predstavniki Železarne Štore zaželeli zbranim upokojencem obilo sreče v novem obdobju njihovega življenja ter srečno in zdravo novo leto 1968.

Ob skromni zakuski se je kaj kmalu rodilo razpoloženje, polno spominov, vedrine in veselja.

—P. L.—

Iz dela upravnega odbora

Upravni odbor Železarne Store se je medtem dvakrat sestel in to na svoji 18. in 19. seji.

Za 18. sejo upravnega odbora, ki je bila dne 25. 12. 1967, lahko rečemo, da je potekala v znaku reševanja dveh osrednjih problemov: problematike invalidov in problematike regresiranja. Poleg omenjenih dveh točk dnevnega reda je UO na tej seji sprejel še vrsto drugih sklepov in priporočil.

V okviru prve točke dnevnega reda — problematika invalidov — je UO uvodoma poslušal informacijo o pripravah za zaposlovanje invalidov. Tovariš Sotler Stane, direktor splošnega sektorja, je podal obširno informacijo, v kateri je nanizal vse probleme, ki se pojavljajo z uvedbo terciarne dejavnosti za naše invalide. Posebno pereče je po besedah tovariša Sotlerja vprašanje prostorov in izbora terciarne dejavnosti, kar bo nedvomno povezano tudi z določenimi investicijskimi posegi. Vsekakor pa je reševanje tega vprašanja v zaključni fazi in bodo konkretni predlogi oblikovani predvidoma že v januarju. UO je sprejel informacijo na znanje in sklenil, da je potrebno na-

daljevati prizadevanja s tem v zvezi tako v okviru podjetja, kakor tudi izven njega.

V okviru iste problematike so tudi pravilnik o varstvu in razporejanju invalidnih oseb, ki je bil tudi predmet te seje UO. Pravilnik podrobno ureja status invalidov v podjetju, določa sestav operativnega organa v podjetju za izvajanje varstva invalidnih oseb ter predvideva delovna mesta, na katera se morajo prvenstveno razporejati invalidne osebe. UO je sklenil, da se osnutek omenjenega pravilnika posreduje delovnemu kolektivu v razpravo. Na podlagi predlogov in pripomb delovnih enot je treba sestaviti predlog pravilnika in ga predložiti DSP v dokončno potrditev.

Delovnim invalidom III. kategorije — 35000 N-din letno

V zvezi s to točko dnevnega reda je naš socialni delavec, tovariš Plazar Stane, opozoril UO na novelo Temelnjega zakona o invalidskem zavarovanju, poglavje, ki ureja osebne dohodke invalidov. Za osnovo pri izračunu osebnih dohodkov je namreč vzet osebni dohodek iz let 1965 — 1966, povišan za 70%. Splošno pa je znano, da so se osebni dohodki neinvalidov v tem obdobju povišali od 20 do 30%, v našem podjetju konkretno za 29%. To je postavilo invalide III. kategorije v zelo težak položaj. Da bi delovne invalide te kategorije izenačili z ostalimi člani kolektiva, je bil UO posredovan predlog za odobritev nadomestila njihovih osebnih dohodkov. UO je sprejel sklep, da se delovnim invalidom III. kategorije odobri 35.000 N-din neto za nadomestilo osebnega dohodka letno. Ta sredstva se določijo delovnim invalidom procentualno glede na njihov osebni dohodek. Vzporedno s tem je UO s svojim sklepom zahteval,

da se pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje in pri drugih ustreznih organih vložijo zahteve, da se nadomestila take vrste oproste prispevkov, ki bremenijo bsebnih dohodke. Izračun nadomestila invalidov III. kategorije, ki gre v breme podjetja, bomo opravljali po sledečem postopku:

Ugotovili bomo razliko v številu točk vseh upravičenih invalidov do nadomestila med »dejanskim« in »ustreznim« delom. Dobljeno število točk bomo pomnožili s povprečno vrednostjo točke podjetja. Tako dobljena masa predstavlja dejansko razliko. Ker pa odobreni znesek (3,5 milij. S-din letno) ne bo pokrival celotne razlike, bomo izračunali, koliko odstotkov znaša ta razlika in bodo torej vsi delavci prejeli procentualno enako višino nadomestila. Na končni znesek nadomestila bo vplivalo število invalidov, ki so upravičeni za nadomestilo in vrednost točke podjetja.

Poslej manj regresa za prevoze

UO je na tej seji razpravljal in sklenil tudi o problemu regresiranja prevozov. Pri tem je bilo ugotovljeno, da si sedanja politika regresiranja nasprotuje: na eni strani gradimo stanovanja in dajemo kredite za individualno gradnjo hiš z na-

menom, da osredotočimo delovno silo v bližini podjetja, na drugi strani pa regresiramo prevoze in s tem seveda deloma zasledujemo ravno nasprotni cilj. UO je bil vsled tega mnenja, da je potrebno spremeniti pravila regresiranja pre-

vozov na delo in z dela. S svojim sklepom je sprejel varianto, po kateri se dosedanj pravilnik o povračilu stroškov prevozov na delo in iz dela spremeni in sicer: prevozne stroške do 25 N-din in nad 100 N-din plačajo vozači sami; prevozne stroške nad 25 in do vključno 100 N-din povrne podjetje v višini 50%. Ta sklep UO je začel veljati s 1. januarjem in bo v veljavi do 30. junija 1968, ko se bo o zadevi ponovno razpravljalo. DSP je o tem predlogu UO razpravljal na svoji zadnji seji v preteklem letu (29. 12. 1967) ter ga v celoti potrdil.

UO je v zvezi z regresno politiko razpravljal tudi o regresiranju prehrane (malica). Sprejel je sklep, da je potrebno kalkulacijo za prehrano v podjetju prilagoditi tako, da se bo cena po obroku znižala na 2,2 do 2,4 N-din. Pri tem naj se upošteva zmanjšana količina kruha, zmanjšana količina obroka, zlasti določenim kategorijam delavcev in pa potrebo po nabavi zadostne količine škodelic, ki naj se jih nabavi na stroške obratov.

UO je na tej seji ponovno razpravljal o porabi sredstev vrnjene provizije SDK ter sprejmenil svoj sklep sprejet na 17. seji UO tako, da se 30.000 N-din iz tega naslova nameni za stanovanjsko izgradnjo podjetja, 3.880 N-din pa za izgradnjo Onkološkega inštituta v Ljubljani. O tem sklepu je razpravljal tudi DSP, ki je razdelitev omenjene provizije, kakršno je s svojim sklepom predlagal UO, v celoti potrdil.

Poleg navedenih sklepov je UO na tej seji sprejel še naslednje sklepe:

— odobril je izplačilo treh dnevnic za potovanje v inozemstvo tov. Maganji Vladu, obratovodji livarne sive litine;

— zavrnil je prošnjo Bule Vinka za priznanje delovnega staža za čas rehabilitacije, ker

imenovani ne spolnjuje pogojev v smislu Pravilnika o oblikovanju in razdeljevanju sredstev za osebne dohodke;

— sprejel je informacijo o izrečenem ukrepu zaradi kršitve delovne dolžnosti za Šeško Jožeta;

— sprejel je sklep, da se s tov. Logar Gabrielom, upokojencem Železarne Store, sklene pogodba o delu na delovnem mestu tehnologa v pripravi proizvodnje in sicer za 6 mesecev, šteto od 1. januarja 1968 dalje;

— sprejel je informacijo o stanju naročil za ulitke;

— sprejel je informacijo o prenosu ognjevdzdržnega materiala, ki se troši za reprodukcijo na podjetje Vatrostalno v Zenici; imenoval je komisijo za popis vseh vrst ognjevdzdržnega materiala, ki je predmet navedene prenosa. Za delo članov navedene komisije, ki bo opravljeno v času nad polnim delovnim časom (nadurno delo) se odobri 50 plačanih ur;

— zavrnil je predlog predsednika inventurne komisije za plačilo nadurnega dela, opravljenega pri popisu blaga in sredstev s stanjem 31. 12. 1967. Predlog je UO posredoval kolegiju v predhodno obravnavanje;

— sprejel je sklep, da člani delovne skupnosti lahko nabavijo žlindro za gradbene in druge potrebe do vključno 31. 1. 1968. Naročila za žlindro sprejema komercialni sektor.

Ob koncu seje je UO obravnaval tudi obračun osebnih dohodkov za mesec december ter sprejel sklep, da se za ta mesec izplačajo tudi razlike, ki izhajajo iz povprečja osebnega dohodka, ki se obračunava za letni dopust posameznika in pozneje dejansko izplačanim osebnim dohodkom. Člani delovne skupnosti so bili o tem obveščeni z informatorjem.

19. seja UO

Dne 5. januarja 1968 se je upravni odbor Železarne Store prvič sestel v novem letu. Na dnevnem redu je bil operativni plan za mesec januar, nekatera potna poročila ter prošnje in pritožbe nekaterih članov delovne skupnosti, ki jih je upravni odbor posredovala v dokončno rešitev komisija za prošnje in pritožbe pri DSP.

Kot običajno je bil predlog za operativni plan meseca januarja tudi tokrat izčrpan

opremljen s podatki, ki so jih pripravili tehnični, finančni in komercialni sektor ter oddelek ekonomske analize. Ker letni gospodarski načrt za leto 1968 še ni izdelan, je bil operativni plan za mesec januar sestavljen na osnovi podatkov iz leta 1967. Asortiment proizvodov, redukcije električne energije na plavž, nizka proizvodnja livarne in prodajne cene so glavni faktorji, v katerih je (Nadaljevanje na 9 strani)

TRŽIŠČE LITINE IN NAŠ ASORTIMENT V LETU 1967

Kljub znanemu dejstvu, da so jugoslovanske proizvodne možnosti livarn večje od potrebe že nekaj let, se to na naše kapacitete sive litine vse do druge polovice lanskega leta ni odrazilo. S trenutkom ko smo v Jesenicah izgubili naročila za kokile, pa so se odprle dodatne proste kapacitete v sivi livarni, zlasti pri lažjih in težjih ulitkih ročnega oblikovanja. S takšno spremembo v naši proizvodnji pa časovno sovpadajo tudi vse večje težave predelovalne industrije, katera svojih kapacitet ni koristila v celoti, poleg tega pa je delala po večini na zalogo.

Po podatkih Zveznega zavoda za statistiko je fizični obseg proizvodnje nekaterih panog stagniral v 11 mesecih lani, v primerjavi z istim razdobjem leta 1966 in sicer: obdelovalni stroji index 80, poljedelski stro-

ji index 85, stroji in naprave za rudarstvo index 53, hladilne naprave index 99, prikolice za kamione in traktorje index 73 in ostali stroji index 70. Tu smo našli le nekatere proizvajalce iz posameznih grupacij, ki trošijo livarske izdelke in je imela njihova manjša proizvodnja vpliv na tržišče litine. Precejšen vpliv na to stanje ima zmanjšanje investicijske opreme, ki se odraža pri težjih ulitkih v grupi nad 50 kg/kom.

Posledice težav predelovalne industrije so se kaj hitro prenesle tudi na proizvodnjo litine in je v 11 mesecih lanskega leta proizvodnja padla za 12 % nasproti istemu obdobju leta 1966. Zaradi boljšega razumevanja položaja pri nas si oglejmo primerjavo celotne jugoslovanske proizvodnje litine preteklih dveh let.

Vse v tonah

	Proizvodnja		Index	Zaloge		Index
	1966 I.—XI.	1967 I.—XI.		XI./1966 XI./1966	XI./1967 XI./1967	
Ulitki sive in temper litine do 5 kg	49.121	47.940	98	4.622	5.062	110
Ulitki sive in temper litine 6—50 kg	72.759	66.625	92	10.027	8.760	87
Od tega:						
temper litina	1.246	1.027	82	105	120	114
Ulitki sive in temper litine nad 50 kg	141.349	117.713	83	17.534	15.889	91
Od tega:						
temper litina	947	899	95	79	53	67
Skupaj:	263.229	232.278	88,2	32.183	29.711	92,3
Jeklo litina	33.375	27.940	84	4.227	2.675	63

Zaradi slabega plasmata, livarne niso delale na zalogo, kakor je to razvidno iz primerjave stanja zalog. Ocena gleda zasedbe livarn v lanskem letu je, da so delale povprečno s 75 % izkoriščenostjo kapacitet pri sivi litini, pri jeklo litini pa še celo manj.

Kljub takšnemu stanju v jugoslovanskih livarnah pri nas ni bila ogrožena izvršitev proizvodnega plana pri strojnih ulitkih. Seveda pa tudi ni bilo mogoče pokriti izpada količin s težjimi ulitki, kjer je potrebno tudi najbolj stagnirala. Negotovost za plasman se je pri kupcih najbolj odrazila v IV. kvartalu, ko smo kupce vabili, da nam prijavijo svoje potrebe za svojo proizvodnjo v začetku leta 1968. Svoje specifikacije so kupci začeli drobiti, pogosto so jih spreminjali in tudi preklivali. Točno izpolnjevanje dobavnih rokov je postalo pogoj, da kupca zadržimo. Vse močnejši je pritisk kupcev, da jim izdelujemo izdelke na zalogo ter odpremljamo na odpoklic. Kvali-

tetne zahteve brez vsakršnih odstopanj so se razmeroma v kratkem času odrazile na naš dotedanji način dela. Namreč z dokaj dolgim pripravljalnim, postopkom, preozko dimenzionirano adjustažo v stari livarni, ni bilo mogoče več racionalno programirati proizvodnje, brez nevarnosti, da se enemu ali drugemu kupcu močno ne zamerimo.

Zato smo bili primorani žrtvovati del svojih prostih kapacitet, da bi zadovoljili kupca v zaostanku, namesto, da bi jih polno angažirali za nova naročila. Dosedanja strpnost kupcev litine se je zaradi močne konkurence in po reformnih pogojih takorekoč čez noč, spremenila v njihovo brezpogojno zahtevo, da nosimo vse posledice vsakršnih odstopanj pri izdelavi naročil sami.

Upoštevač nakazane prednje probleme prodaje ulitkov v lanskem letu, smo po vrednosti leto vendar le zaključili uspešno in celo presegli planska predvidevanja.

Lanskoletni prodan asortiment je prikazan v naslednji tabeli:

	SL	KGR	Skupaj	Povprečna Komadna teža/kg
Specificirana naročila:				
ročno formanje	1.313	595	1.908	66,9
strojno formanje	117	674	791	15,4
	1.430	1.269	2.699	
Povprečna komadna teža/kg	38	9	14,4	
Odpremeno v letu				
1967	1.288	1.169	2.457	
Zaloge 31. 12. 1967	2	19	21	
Prenos naročil v leto 1968 (od tega del v polizdelkih)	140	81	221	

V preteklem letu smo odklonili precej naročil kupcev, ki nam zaradi neustreznih pogojev v stari livarni niso odgovarjali. Gre za ca. 400.000 malih, predvsem tankostenskih ulitkov v količini 4622 ton. Poleg tega nam naročniki niso akceptirali nekaterih ponudb, pretežno zaradi ugodnejših pogojev naše konkurence, tako v pogledu cene ali dobavnega roka. Ta količina znaša ca. 250 ton.

V primerjavi z nekaj leti nazaj, je kosovna teža 15,4 kg/kom. ugodna, saj je znašala v letu 1966 le 9,1 kg/kom.; v 1965. letu 12,5 kg/kom. in v 1964. letu 13,5 kg/kom. V lanskem letu smo poizkušali težišče prodaje ulitkov prenesti bolj v bližino: na slovensko področje. Iz spodnje tabele je razvidno, da je delež Slovenije večji kot kdaj koli:

Index regionalne razdelitve izgleda takole:

	1965	1966	1967
Slovenija	38	38	47
Srbija	51	48	42
Hrvaška	7	6	3
BiH	2	6	1
Makedonija	1	1	5
Črna gora	1	1	2
	100	100	100

Prodajna vrednost je v lanskem letu presegla plan pri KGR litini za 7,16 %, pri SL

litini pa je nižja od plana za 0,83 %. Skupno pa je višja za ca. 3 %.

Dosedanji stiki s kupci, ki so lani jemali naše odlitke, so pokazali, da njihova potrošnja, razen redkih izjem, ne bo dosegla lanskega nivoja. Prav tako bomo v večini primerov njihove specifikacije prejeli sproti in s kratkimi roki. Glede cen ne moremo misliti na kakršnokoli poviševanje, nasprotno, vse več kupcev zahteva od nas, da jim po dosedanjih cenah dobavljamo ulitke fcco tovarna. Zaradi povečane plana proizvodnje in vključitvi nove livarne, bo potrebno krog dosedanjih kupcev nujno razširiti, kar nam bo spričo že omenjenih razmer uspelo le s konkurenčnimi pogoji in učinkovito organizacijo dela v novi livarni. Tudi obseg investicij v novo livarno nam brezkompromisno nalaga, da usmerimo del proizvodnih kapacitet v izvoz, ker nam nobeno tarnanje, da nimamo brez tega dela, ne bo pomagalo.

Doslej smo za tekoče leto sklenili s kupci pogodbe za dobavo litine v količini 1.736 ton. Od te količine so nam kupci že dali specifikacijo za 918 ton. Ker pa imamo iz zaostanka dobaviti še ca. 40 ton, imamo torej za tekoče leto, s 15. januarjem, dela za 958 ton.

B. M.

DVE ZA SMEH

PREPRIČLJIVO

Pravnik in inženir se vneto prerekata, kaj je starejše: tehnika ali pravo. Inženir trdi, da je tehnika, pravnik, da je jus.

Inženir: »Tehnika je gotovo najstarejša, saj je vendar v začetku bil kaos in je tehnika iz kaosa ustvarila red.«

Pravnik: »Jus je vsekakor starejši! Kdo pa meni, da je ustvaril kaos?«

F. J.

LJUDOZERSKA

Ljudozerec je prišel k misionarju s prošnjo, naj ga krsti. Misionar pa ga je zavrnil, češ da je slišal, da ima tri žene.

Čez mesec dni se možak vrne k misionarju z isto prošnjo, rekoč, da sedaj že izpolnjuje pogoje.

»Kako je? Si se ločil od ostalih dveh žena?«

»Da, imam le še eno, drugi dve sem pojedel!« se odreže kandidat.

F. J.

Sestanek osnovne organizacije

V sredo, dne 13. decembra 1967 je bil v prostorih kulturnega doma Železarne Štore sestanek osnovne organizacije Zveze komunistov Železarne Štore. Na dnevnem redu je bila ena sama, zato pa toliko bolj aktualna in zanimiva tema — razprava o idejnih vprašanih kadrovske problematike.

Komunisti Železarne Štore so izhajali iz spoznanja, da je potrebno proučiti, kakšne so dejanske zahteve po izobrazbi na posameznih delovnih mestih in potem na novo razmestili zaposlene. Pri tem pa je potrebno seveda dodobra razčistiti vprašanje, kakšne so tehnično-tehnološke in družbeno-ekonomske zahteve, ki jim mora delavec na določenem delovnem mestu zadostiti, saj obstojajo poleg prenizko zasedenih delovnih mest tudi taka, na katerih se zahteva previsoka izobrazba, kot posledica nekdanjega množičnega spreminjanja analitičnih ocen. Glavno načelo, ki je bilo takorekoč gibalno in moto vseh diskutantov, je bilo: pravi človek na pravo delovno mesto.

Velik poudarek so komunisti Železarne Štore posvetili problemu izobraževanja. Rečeno je bilo, da se morajo člani ZK zavzemati za sodobna merila v kadrovske politiki, ki bodo slonela na principih znanja, sposobnosti in delovnih rezultatov. To pa je mogoče doseči le z izobraževanjem, pri čemer je potrebno dati možnost predvsem tistim, ki s svojimi dosedanjimi delovnimi rezultati obetajo uspešno napredovanje.

Komunisti Železarne Štore se zavedajo, da je uspeh ali neuspeh gospodarske in družbene reforme v veliki meri odvisen od kadrovske strukture. Prav tako se tudi zavedajo, da morajo komunisti nenehno bdeti nad izvajanjem družbenih načel. Kadrovska politika je eno najpomembnejših vprašanj našega podjetja, zato so komunisti Železarne Štore temu vprašanju posvetili poseben sestanek na katerem so, kot rečeno, z vseh strani osvetlili tako dobre, kot tudi slabe strani kadrovske politike podjetja.

Tovarniški komite je na osnovi diskusij oblikoval stališča, ki so bila sprejeta na omenjenem sestanku in ki jih v povzetkih objavljamo tudi v našem časopisu.

Naloga vseh komunistov Železarne Štore bo, da bodo tako na svojih delovnih mestih, kakor tudi v organih upravljanja vztrajali na doslednem izvajanju sprejetih stališč in zaključkov v zvezi s kadrovske politiko.

Osnovna ugotovitev v kolektivu, ki se kaže v dokaj jasni luči v času uveljavljanja gospodarske reforme je, da brez dobrih in sposobnih kadrov ne bo napredka v kolektivu. Zato prihaja v ospredje spoznanje in vrednost dobrega kadrovanja, kar se izraža v spreminjanju se odnosu do načel kadrovske politike, kot v nekaterih konkretnih kadrovskih rešitvah. Obstoječe stanje zasedbe delovnih mest v kolektivu, predvsem na ključnih mestih, ni najbolj ugodno. Analiza nam

prikazuje, da zasedajo delovna mesta ljudje, ki nimajo ustreznih izobrazbe. Zato so potrebni odločilni premiki znotraj celotne strukture zaposlenih, prav tako na teh ključnih delovnih mestih. Razen te naloge pa je treba ustrezno spreminjati strukturo kadrov, proces izobraževanja in dokvalifikacije obstoječih kadrov. Predvsem velja to stališče za mlade kadre.

V podjetju bomo morali zavzeti stališče do uvedbe sistematičnega ocenjevanja uspešnosti kadra, kar je važen faktor, ko govorimo o neugodni strukturi samo na osnovi formalne stopnje izobrazbe zaposlenih. Upoštevati moramo, da poleg šolske izobrazbe ne smemo zanemarjati delavčeve strokovne sposobnosti, nabranih izkušenj, zlasti še v primerih, kjer je bilo priučevanje načrtno in sistematično. Ocenjevanje mora biti objektivno in subjektivno. Sedanja funkcija

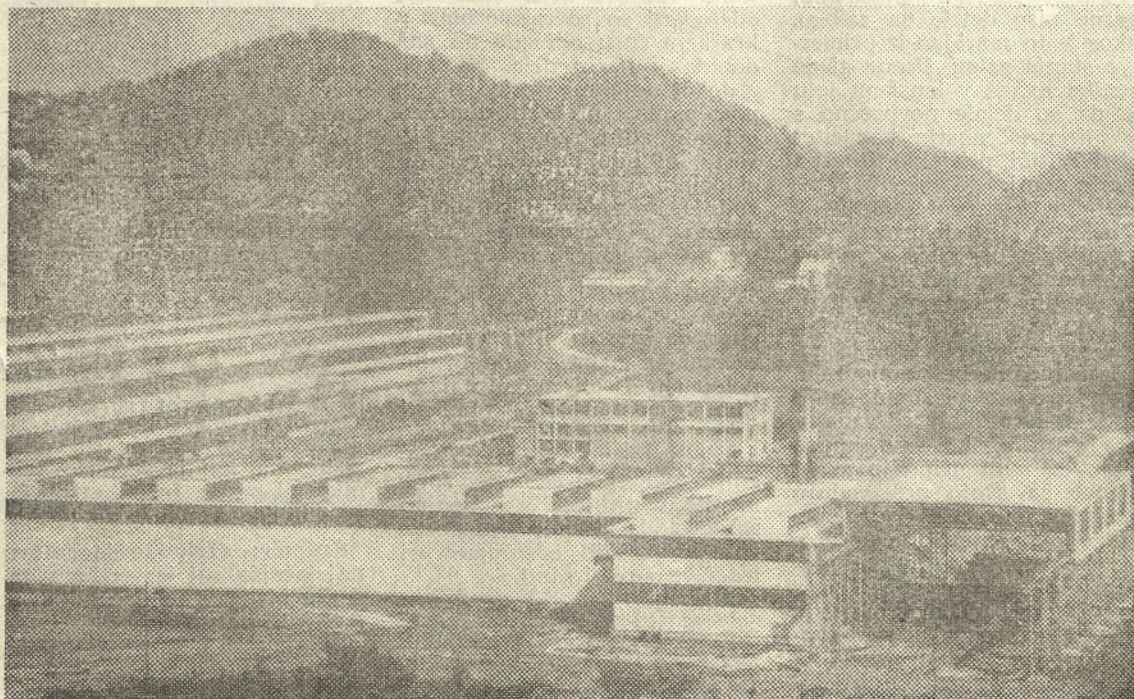
je nesistematska in je odvisna od slučajnega odnosa in situacije — potrebe in je nevzdržna, ker je neenotna in nedosledna. O sistemu ocenjevanja naj odloči organ upravljanja podjetja, izvede pa ga kadrovska služba v sodelovanju s strokovnimi sodelavci drugih dejavnosti.

V kolektivu mora biti uvedeno načelo pravičnega ukrepanja in enakosti na osnovi objektivnih podatkov in ocene uspešnosti. To je predpogoj, da smemo od vsakega pričakovati maksimalno sodelovanje in prizadevanje za uspešno delo ter dobre medsebojne odnose. Podjetje mora ustvariti vzdušje osebne varnosti pri delu, predvsem varnost dela in zaposlitve. Zagotoviti mora delo vsakomur, ki je voljan uspešno delati. To naj velja tudi za kader, ki iz kakršnihkoli razlogov (ne po lastni krivdi) zaseda delovno mesto, za katero nima ustrezne strokovne izobrazbe. Takemu kadru naj podjetje preskrbi ustrezno usposobitev oz. zaposlitev na ustreznem delovnem mestu. Zagotoviti je potrebno tudi načelo, da se nihče, ki po svoji krivdi neuspešno dela ali je nediscipliniran, ne more skrivati pod senco varnosti zaposlitve.

Jasno je, da se spreminjanje in izboljšanje obstoječe kadrovske strukture pogojuje z jasno oblikovanimi zahtevami po izobrazbi na delovnih mestih z uskladitvijo razvojnega programa železarne iz česar lahko izhajajo potrebe po ka-

drih. Le na takšni osnovi je mogoče smotrno izobraževati in zaposlovati kadre. To pa mora postati osnovno izhodišče za aktivizacijo slehernega zaposlenega v spreminjanju miselnosti in odnosa do dela. Izobraževanje še zaposlenih kadrov in politika štipendiranja mora temeljiti na dejanskih, trenutnih in perspektivnih potrebah po kadrih, pri čemer je treba upoštevati ekonomske kriterije, kot odločilen faktor smotrnega kadrovanja.

V zaostreni gospodarski situaciji čedalje bolj izstopa problem zaposlovanja invalidov in drugih fizično manj sposobnih ljudi. V naših pogojih presegajo možnosti ustrezne zaposlitve v okviru naše delovne organizacije, zato vse bolj kaže potrebo po skupnem dogovarjanju in reševanju tega problema na območju občine Celje. Tudi v lastni delovni organizaciji moramo posvetiti več skrbi za zaposlitev ljudi, ki so se v podjetju izčrpali ali postali invalidi. Sedaj v mnogih primerih enote odklanjajo zaposlitev svojih invalidov, s tem pa zadeva na nivoju podjetja ni rešena in povzroča nezadovoljstvo pri invalidih in negotovost zaposlitve v slučaju invalidnosti pri zdravih delavcih, kar pa se končno odraža v nižji produktivnosti. Nakazani problem, ki se že kaže daljše obdobje, se naj prouči, člani ZK pa za to nakazano akcijo ne smemo biti brez političnega posluha.

Naša bodočnost

Zveze komunistov železarne Štore

Dosedanje delovanje samoupravnih organov se postopoma približuje osnovnim ciljem, da postanejo oni osnovni nosilci kadrovske politike, vendar se še vse preveč časa porabi pri obravnavi drobnih in operativnih nalog iz tega področja. Komunisti moramo pospešiti proces, da se v sistemu samoupravljanja izoblikuje in uveljavi kompleksna formula kadrovske politike, njenega oblikovanja in realizacije. Predpogoj za uspešno opravljanje nalog pa zavisi od usposobljenosti kadrovske delavce, iniciative kadrovske službe, njene strokovnosti in na znanstvenih študijskih osnovah. Le na tej podlagi lahko pričakujemo progresivno rešitev na tem področju.

Kadrovska politika mora služiti cilju, da se pridobijo, razvijajo in izpopolnjujejo kadri, ki so potrebni delovni organizaciji za realizacijo svojih ciljev ter da ti kadri čim uspešneje opravljajo njim poverjene naloge. Vsi ukrepi, navodila in predpisi, ki se v delovni organizaciji sprejemajo in izvajajo, če se tičejo ljudi in njihovih delovnih pogojev, naj bodo zavestno premišljeni in vsklajeni s cilji kadrovske politike. Vsi ukrepi, navodila in predpisi morajo biti med seboj vsklajeni in povezani v enoten sistem. Če posamezni člani delovne skupnosti ali skupine vodijo »svojo« kadrovsko politiko ali izvajajo ukrepe, ki niso v skladu z uradno sprejeto politiko, nastanejo prej ali slej nemogoče situacije z zelo škodljivimi posledicami.

Težišče delovanja organizacije in komunistov na področju kadrovske politike mora torej biti usmerjeno na oblikovanje jasnih koncepcij, njihove konkretizacije in doslednega izvajanja. Komunisti se moramo torej odločno zavzeti, da se bo dokončno uveljavilo spoznanje, da je realizacija reformnih nalog v mnogočem odvisna od kvalitativnih kadrovske premikov. Če so bili kdaj podjetju potrebni dobri strokovnjaki, je ta potreba danes še mnogo večja. Strokovna ekipa mora biti poslovna, dinamična in še odločna. Prav zaradi tega je neobhodno potrebno, da se odstranijo blokade okoli delovnih mest, ker to zahteva ekonomska nujnost in perspektiva kolektiva. Če hočemo, da bodo strokovne osebe učinkovito uresničevale svojo strokovno vlogo, se mora ustrezno temu prilagoditi tudi sistem nagrajevanja.

Zavestna in sistematična kadrovska politika je potrebna kot poseben inštrument pri ure-

jevanju kadrovskih zadev in medosebnih odnosov v delovni organizaciji. To je splošna linija upravljanja. Takšna kadrovska politika jasno definira cilje in namene, ki jih želi delovna skupnost doseči v pogledu kadrov. Kadrovska politika mora biti dosledna pri izvajanju, ker to ni samo deklaracija, ampak obveza vseh organov v delovni organizaciji, da jo izvajajo organizirano in v celoti, da ne delajo izjem v posameznih primerih v korist ali škodo kogarkoli, brez zadostnih razlogov in brez potrebne javne obrazložitve. Kadrovska politika mora biti napisana, kar je najboljše pomagalo za zavestnost, enotnost, principelnost, stabilnost, doslednost, jasnost in jasnost pri njenem izvajanju. Napisana kadrovska politika omogoča tudi kontrolo izvajanja in olajšanja reševanja spornih problemov. Pravica in dolžnost sodelovati pri oblikovanju kadrovske politike imajo vsi člani delovne skupnosti kot posamezniki, zlasti pa preko samoupravljanja, družbeno-političnih organizacij in strokovnih služb.

Za izboljšanje strukture kadrov pa naj služijo v prvi vrsti notranji viri s prerasporeditvijo, usposabljanjem in izobraževanjem, potem pa z vključitvijo v delo strokovnjakov, ki prihajajo iz različnih šol.

Novo vključenemu kadru je treba omogočiti vsestransko praktično strokovno izpopolnjevanje, da bo usposobljen prevzeti ustrezno delo, kjer bo lahko z uporabo znanja doprinesel svoj delež k uspešnejšemu gospodarjenju in poslovneemu uspehu podjetja.

Kadrovska politika je pomembna sestavina našega samoupravnega sistema, zato je težišče njenega oblikovanja in realizacije v delovnih skupnostih ter v vseh ostalih oblikah samoupravnega združevanja delovnih ljudi. V tem okviru mora biti nosilec demokratične in napredne kadrovske politike proizvajalec s svojimi ožjimi in širšimi družbenimi interesi. Kadrovske problemi so prisotni in bodo neprestano prisotni in jih bomo morali reševati v stalnem procesu naše gospodarske politike. Zato postaja vzgajanje, usposabljanje in izobraževanje kadrov eno od bistvenih prvin sodobne in demokratične kadrovske politike. To demokratično načelo v kadrovske politiki terja najširšo akvanja ter sprejemanja naših dogovorov, ki naj bodo zakonjeni in v akth naše delovne organizacije in se morajo v prak-

si dosledno izvajati. Delavski svet podjetja se mora kot najvišji organ v podjetju dosledno uveljaviti v usmerjanju celotne kadrovske politike. Takšen odnos do kadrovske politike obvezuje tudi vse člane Zveze komunistov k večji in doslednejši aktivnosti v samoupravnih organih, kjer se oblikujejo kadrovske smernice in kjer se sprejemajo kadrovske odločitve. Vse naše tekoče delo naj bo usmerjeno tako, da bo ustvarilo in zagotovilo vsem našim delovnim ljudem jasno perspektivo za premagovanje sedanjih težav, za pomembnejši in uspešnejši gospodarski in družbeno-politični razvoj našega podjetja, za dvig materialne in kulturne ravni naših zaposlenih, za kar imamo vse potrebne pogoje. Pridrževati pa se moramo predvsem naslednjega načela:

V prihodnje bomo morali naglo in odločno reagirati na sleherno odmikanje od sprejete kadrovske politike. V

praktičnem delu se moramo boriti proti vsem negativnim pojavom in njihovim nosilcem. Tisto, kar je v naši prihodnji dejavnosti bistveno je, da bomo gradili tako notranjo kadrovsko politiko, ki bo zagotavljala pravočasno reagiranje na stabilnosti in pomanjkljivosti tako posameznih forumov, kakor tudi vsakega posameznega člana ZK.

Potrebno je, da čimbolj negujemo samokritični odnos do svojega dela in da sedaj kar najbolj poudarimo samoiniciativo, smelost in organiziranost pri izpolnjevanju nalog kadrovske politike, da pri tem nenehno poglobljamo ugodno politično vzdušje in da na podlagi požrtvovalnega dela krepiamo zaupanje delovnih ljudi v bodočo kadrovsko politiko. To je mogoče doseči samo s konkretno in dobro pripravljeno akcijo na vsakem delovnem mestu in v celotnem kolektivu.

TK ZKJ ŠTORE

Iz dela UO

(Nadaljevanje s 6. strani)
iskati vzroke za razmeroma nizko predvideno fakturirano realizacijo v mesecu januarju. Upravni odbor je po obširni in tehtni razpravi potrdil predlagani operativni načrt za ta mesec.

V naslednji točki dnevnega reda se je upravni odbor seznanil s potnimi poročili tov. ing. Urbančič Jožeta in ing. Plevnik Slavka, ki sta bila na desetdnevnom potovanju na Poljskem in s poročilom tov. ing. Barborič Janeza, ki se je udeležil kongresa Društva livarjev na Poljskem.

Komisija za prošnje in pritožbe je posredovala upravnemu odboru pet prošenj za denarno pomoč. Upravni odbor

je o prošnjah razpravljal in sprejel naslednje sklepe:

1. Arh Antonu, invalidskemu upokojencu se izplača 266 N-din za neizkoriščen letni dopust;

2. Šarlah Emilu, invalidskemu upokojencu, se izplača enkratna denarna pomoč v znesku 400 N-din.

Ostale prošnje je upravni odbor zavrnil.

S tem v zvezi je bil sprejet še dodatni sklep, da je v gospodarskem planu za leto 1968 potrebno predvideti sredstva za reševanje prošenj naših delavcev, vendar samo tistih, ki utrpijo izgube zaradi elementarnih nesreč. Socialnih zadev pa organi upravljanja v bodoče ne bi več reševali.

PL

Resnice

Za mnoge ljudi le zdravniki ve, da imajo srce.

Pred poroko moški rad drži ženski dežnik, da je dež ne zmoči, po poroki, da dež ne zmoči njenega klobuka.

Zdravniki živijo od domišljavosti pacientov, pacienti pa umirajo od domišljavosti zdravnikov.

Če stopiš komu na nogo, se oprostiš. Če pa stopiš komu na vrat, je to poslovna zadeva.

V zakonu najde mož toliko sreče, kolikor ima v glavi pameti.

Nove gospodarske mere in prodaja našega jekla

Proizvodnja v črni metalurgiji je v 11 mesecih leta 1967 bila za 1 % nižja kakor v istem razdobju leta 1966, v Sloveniji pa za 4 %. Takšen razvoj proizvodnje je posledica težav, do katerih je prišlo na tržišču zaradi manjših naročil. Na to stanje je vplivalo:

1. Manjša predelava v kovinsko predelovalni industriji zlasti tisti, ki dela investicijsko opremo.

2. Na trgu se čutijo velike zaloge, ki jih ima industrija in trgovina.

3. Pretiran uvoz valjanih profilov.

Kovinsko predelovalna industrija je v 11 mesecih leta 1967 v primerjavi s istim razdobjem prejšnjega leta, dosegla proizvodnjo v indeksu 96,7, izvoz je bil manjši za 7 %, uvoz pa večji za 32 %. Kot v vseh drugih primerih, ko gre za realizacijo obsežnih investicijskih programov in možnosti izdatnejše zaposlitve kapacitet domače kovinsko predelovalne industrije in strojegradnje. Te kapacitete so, kot vemo, zaradi omejene investicijske potrošnje in še zlasti zavoljo pomanjkanja kreditnih sredstev, trenutno zelo slabo izkoriščene. Zato se postavlja osnovno vprašanje, kdo in s kakšnimi sredstvi bi kre-

ditiral kupca, oziroma investitorja. Ta namreč ima izbiro med domačim in inozemskim dobaviteljem. Slednji mu nudi opremo na kredit in večletno odplačevanje po zelo ugodni obrestni meri, medtem ko je domači dobavitelj v večnih težavah glede kreditnih sredstev, razen tega pa mora — kolikor mu sploh uspe izposlovati bančni kredit — privoliti v kreditne pogoje, ki jih diktira banka in ki niso vedno najugodnejši. Zaradi teh težav izgublja naša industrija svoje pozicije celo na domačem trgu, kaj šele, da bi mogla svojo ponudbo razširiti na zunanje trge, razen v primerih, ko gre za investicijske opreme, ki jih po meddržavnih sporazumih kreditira naša država. Čas je, da s takšno prakso prenehamo, ker v nasprotnem primeru ne bo ostala brez dela samo tovrstna industrija, ampak tudi metalurgija.

Iz javnih statističnih podatkov izhaja, da so zaloge gotovih izdelkov v 11 mesecih lanskega leta samo v črni metalurgiji večje za 9 % kot v istem razdobju prejšnjega leta. Zaloge posameznih proizvodov so visoke tudi v trgovini pri grozistih. Letni popis zalog izkazuje naslednje stanje:

	v tonah		
	31. 12. 65	31. 12. 66	31. 12. 67
Vseh izdelkov črne metalurgije	13.800	157.000	227.000
od tega paličastega jekla	—	—	66.600
v Sloveniji	—	—	30.000

Te zaloge bodo bistveno vplivale na plasman valjanih izdelkov v prvi polovici letošnjega leta. Precejšen del zalog izhaja iz prejšnjih let, ko je industrija imela ustaljen proizvodni program. Po reformi pa se je morala vključiti v nove tržne pogoje in slediti zahtevam tržišča. Na ta način so nastale zaloge.

Poleg navedenih vzrokov se čuti močan pritisk gotovih izdelkov iz uvoza, ki smo jim omogočili prosto pot na naše

domače tržišče. Inozemski dobavitelji nudijo ugodne kreditne pogoje na daljši rok. Trgovina je zainteresirana na večjem uvozu, ker dosega višjo maržo, ki se za uvoženo blago prosto formira. Poleg sortimenta, ki ga iz domače proizvodnje ne pride dovolj, se uvažajo tudi take vrste materiala, ki jih je dovolj iz domače proizvodnje pa tudi takšne, katerih cene so pri domačih proizvajalcih nižje, kot cene uvoženega materiala.

V zadnjih letih se je uvoz gibal takole:				
	1965	1966	I.—XI. 1967	Predvideno v 1967
Vsi valjani izdelki	606.166	823.000	738.924	560.000
od tega paličasto jeklo	40.000	71.170	68.920	52.000

Tako visok uvoz je bil občutnejši zaradi manjše potrošnje izdelkov črne metalurgije v državi. Rezultati lanske proizvodnje nam povedo, da je bila industrijska proizvodnja Slovenije le za 1,2 % večja od

prejšnjega leta. Najboljše rezultate so dosegli: kemična industrija, ki je imela večjo proizvodnjo za 19 %, industrija gradbenega materiala za 12 %, gumarska industrija za 10 %, industrija nafte in grafična in-

dustrija 9 % itd. Manjša kakor v letu 1966 pa je bila proizvodnja premoga, ki je zaostajala za več kot 7 %, črna metalurgija za 4 %, tekstilna in usnjarska za 3 %, kovinska industrija za 1 % itd. Iz te primerjave sledi, da je nižja proizvodnja

v tisti industriji, ki troši izdelke črne metalurgije.

V Železarni Store smo v preteklem letu dosegli prodajo 30.467 valjanih izdelkov, kar v primerjavi s preteklimi dvema leti pomeni zmanjšanje. Prodaja po profilih je naslednja:

	1965	1966	1967
fini profili	6.134	7.183	4.115
lahki profili	5.114	10.604	8.752
srednji profili	21.479	14.891	17.700
S k u p a j :	32.727	32.678	30.567
	100 %	99,85 %	93,40 %

Razlog za manjšo prodano količino je zmanjšanje proizvodnje v drugi polovici leta, kar je posledica uvajanja novih specialnih profilov, manjšega izplena v proizvodnji za izvoz in — ne nazadnje — je drobitev naročil od strani kupcev in naročanje »za sproti« povzročilo, da ni bilo mogoče smotrno koristiti proizvodnih kapacitet. Tudi v kvalitetskem pogledu nam je preteklo leto prineslo nazadovanje v smeri navadnejših kvalitet. V tem pogledu so se vsa prizadevanja za plasman še tistih redkih plemenitih jekel, ki jih lahko delamo pri nas, ustavila sredi

leta. Reformne težave in predvsem vprašanje rentabilnosti, so potrošnike jekla prisilili v uporabo najcenejših materialov, na kar prej ni bilo potrebno paziti. Ta element bo v bodoče stalno prisoten. Če k temu dodamo še, da s staro jeklaro in valjarno dejansko nimamo možnosti izdelave jeklenih profilov, ki bi zadostili vsem zaostrenim kvalitetskimi pogojem, potem moramo računati s tem, da bo proizvodnja plemenitih jekel za naprej še bolj padla.

Indeks prodaje jekel po kvalitetah v zadnjih letih:

	1964	1965	1966	1967
Navadna ogljikova jekla	8	22	6	23
kvalitetna ogljikova jekla	12	7	19	21
kvalitetna nizko leg. jekla	65	52	23	28
plemenita ogljikova jekla	1	6	33	13
plemnita nizko leg. jekla	14	13	19	15
Ideks	100	100	100	100

Sprememba kvalitetnega sestava je vplivala tudi na znižanje povprečne prodajne cene, kar smo predvidevali že z družbenim planom za leto 1967. Primerjava dosežene prodajne cene v letu 1966 in 1967 nam nudi naslednjo sliko:

	Plan	Dosežena prod. cena	Index
1966	2.161	2.152	99,58
1967	2.017	1.972	97,77

IN KAKŠNI SO IZGLEDI ZA LETOS?

Pretiran uvoz v preteklem letu bo z novimi predpisi (carine se povečajo), zmanjšan na višino kontingenta katerega bodo postavili državni organi, sporazumno z železarnami. Če tudi bo palično jeklo iz našega programa ostalo na listi sproščenega uvoza (takoimenovani LBO) bo vendar le obstajala prepreka za uvoz prekomernih

količin izven postavljenega kontingenta. Carina bo namreč za take primere povečana za nadaljnjih 50 %.

Tako nove gospodarske mere, kakor tudi povezanost vseh železarn pri nastopu na tržišču bosta prav gotovo vplivali na zmanjševanje bojazni, da ne bi bilo mogoče plasirati naših izdelkov. Na drugi strani pa posledice gospodarjenja lanskega leta, ki se odražajo predvsem v močnih zalogah, prav gotovo ne bodo popustile vsaj nekaj mesecev. Potemtakem bomo morali vsa dotekajoča naročila na kratek rok čimbolj elastično vključevati v naš proizvodni program. Ker pa plemenitih kvalitet, ki smo jih v stanju izdelovati trg več ne potrebuje (CK kvalitete), bomo morali poudarek usmeriti v čim višjo izkoriščenost kapacitet za navadna jekla ter istočasno zniževanje stroškov proizvodnje.

M. B.

OBCNI ZBOR DPD »SVOBODA«, ŠTORE

Store, dne 11. 1. 1968. V mali dvorani Kulturnega doma Železarne Store je bil danes občni zbor članov DPD »Svoboda«, na katerem so prisotni ocenili svoje delo v preteklih dveh letih. Hkrati je bil izvoljen tudi nov upravni in nadzorni odbor. Po poročilu dosedanjega predsednika tov. Krajnc Aleksandra, se je razvila živahna razprava, v kateri so sodelovali zastopniki doma vseh sekcij tega društva.

Vsi diskutanti so si bili edini, da je delo društva v preteklih dveh letih močno stagniralo, saj so posamezne sekcije bodisi popolnoma prenehale z delom, ali pa je bilo njihovo delo, zaradi slabe udeležbe, več ali manj neplodno. Posebno pereč problem je nastal pri pevski sekciji, ki v tej sezoni sploh še ni pričela z delom, kar je predvsem posledica nerednega obiskovanja vaj. Popolnoma je utihnilo tudi delo tamburaške sekcije in delo godbe na pihala, čeprav je na razpolago dovolj instrumentov. Najuspešnejše je bilo delo dramske in šahovske sekcije. Dramska sekcija je uprizorila nekaj zelo uspešnih dramskih del, šahovska pa si je na tekmovanjih priborila ugledna mesta. Ko so govorili o vzrokih na tem področju kulturnega življenja, so si bili prisotni edini, da je vzroke treba iskati v komoditeti ljudi. Ko pride človek domov, smukne v copate, zleze v fotelj in se prilepi ob televizor, ki mu v današnjih dneh nudi že vsemogoče kulturne in druge užitke. Pri tem pa pozablja na svojo lastno kulturno rekreacijo.

Kljub temu, da so člani svoje delo zelo ostro kritizirali, pa je vendar treba poudariti, da je bilo delo »Svobode« Štore v zadnjih dveh letih kljub temu dokaj uspešno (v Štoreh aktivno deluje 8 sekcij).

Nekateri diskutanti so iskali rešitve v tem, da je potrebno z modernimi in česu primernimi prijemmi približati delo društva mladini. Z metodami, ki jih povečini povsod goje v teh društvih, ni mogoče računati na udeležbo mladih ljudi, ki živijo v novih pogojih,

obdani z novimi oblikami kulturnega izživljanja. Drugi so se zavzemali za dolgočnejšo vzgojo mladih kadrov v okviru neke vrste podružniške glasbene šole, ki bi se naj ustanovila v Štoreh in v okviru katere bi bilo mogoče organizirati raznorazne oblike glasbenega življenja.

Naloga novega upravnega odbora ne bo lahka. Spoprijeti se bo moral z težkimi nalogami, če bo hotel, da se bodo vrste društva napolnile s kadri, ki jih sedaj domala ni — mladino, in če bo hotel, da bo delo DPD »Svobode«, Štore ponovno doživelo tisti vzpon, ki si ga je ustvarilo — seveda v povsem drugačnih pogojih — pred leti.

Nepristranska in ostra ocena dosedanjega dela bo članom društva, posebno pa še upravnemu odboru, vsekakor vzpodbuda k večji prizadevnosti v bodoče.

PL

NOVOIZVOLJENI
ORGANI
DPD »SVOBODA«,
ŠTORE

UPRAVNI ODBOR

Anton Klinar, ŠIKC; Zibret Milan, OTK; Lubše Martin, pomočnik ravnatelja osnovne šole Štore; Nečemer ing. Boris, direktor tehničnega sektorja; Krajnc Srečko, elektroenergetik; Valdman Stefa, vodja organizacijskega biroja; Golež Hilda, komercialni sektor; Plahuta Mihael, elektroplavž in Lubej Frida, finančni sektor.

NADZORNI ODBOR

Krajnc Aleksander, ekspedit; Veselak Stanko, elektrodelavnica; Mažgon Jože, zidarji — tesarji.

PREDSEDNIKI SEKCIJ

1. Dramska sekcija — Povalaj Jože, splošni sektor;

2. pevska sekcija — Zapušek Roman, priprava proizvodnje;

3. knjižnica — Jernejšek Friderik, razvojni odelek;

4. likovna sekcija — Vrečko Ivan, priprava proizvodnje;

5. kino — Jevšinek Peter, livarna valjev;

6. harmonikarska sekcija — Zapušek Roman, priprava proizvodnje;

7. šahovska sekcija — Potočnik Albin, mehaničar;

8. klub — Naraks Peter.

TEHNIČNI VODJE

Dramska sekcija: Jordan Jože, harmonikarska sekcija: Avgust Cerar, pevska sekcija: Perc Leopold.

NE TAKO TOVARIŠI!

Naša delavca, P. J. in B. A., sta skupaj kršila delovno dolžnost. Njune kršitve so enake, drug drugemu sta dajala potuho in drug drugega nagovarjala k rušenju delovnega reda.

Vse skupaj se je začelo lani poleti. Nekega dne je visel na oglasni deski elektroplavža zapisnik o seji DSE, v katerem je DSE opozarjal oba delavca na dosledno nošenje čelade, na vestno opravljanje dela in na to, da se izboljšajo njuni odnosi do sodelavcev. Ko sta prečitala ta sklep, sta v globoki užaljenosti strgala zapisnik z oglasne deske in iz protesta zoper ta sklep DSE nista hotela delati. Celotno dnino sta prečepela v garderobi in delala načrte o novih kršitvah, ki jih bosta storila.

Kršitve so se res začele ponavljati iz dneva v dan. Zaščitne čelade sta puščala kar v garderobi z izgovorom, da je prevroče. Delovnih nalogov pa nista izvrševala z izgovorom, da imata premalo plače. Zgodilo se je tudi, da jih skupinovodja ni našel na delovnem mestu, temveč sta sedela na vagonih... Delavec P. J. je nekoč celo odšel z delovnega mesta naravnost v gostilno in tam popival, delavec B. A. pa je grozil,

da bo obračunal s tistim, ki ga je opozarjal na večjo resnost pri delu.

S takim obnašanjem sta se oba delavca še bolj izolirala, kršitve so si sledile druga za drugo, odnosi med njima in ostalimi delavci so se toliko poslabšali, da je navsezadnje skupina delavcev podpisala petico, v kateri zahteva suspenz obeh rušiteljev delovnega procesa.

Na disciplinski obravnavi sta ves svoj zagovor naslonila na premajhno število točk, ki jih imata na delovnem mestu. Prepričana sta, da sta popolnoma upravičeno kazala svoje nezadovoljstvo nad osebnimi dohodki s skupnimi kršitvami.

Tudi v zagovoru, na zasedanju DSE elektroplavž, je bil njun glavni adut nepravilna ocenitev njunih delovnih mest. Tak zagovor pa DSE ni mogel upoštevati, saj bi morala delavca to svojo zahtevo uveljavljati po zakoniti poti, ne pa, da sta s kršitvami hotela vzbuditi pozornost nad svojimi osebnimi dohodki in na ta način z izsiljevanjem doseči višjo analitično ocenitev njunih delovnih mest. Lahko si je predstavljati, kakšna anarhija bi vladala v podjetju, če bi tudi ostali de-

lavci z rušenjem delovne discipline uveljavljali svoje želje po večjem osebnem dohodku.

DSE je s tajnim glasovanjem izključil delavca P. J. iz podjetja, delavcu B. A. pa je izrekel nadomestni ukrep: zadnji javni opomin pred izključitvijo.

Tako je DSE elektroplavž, upoštevajoč težko stanje v podjetju, najostreje nastopil proti rušiteljem delovnega reda in dobrih odnosov med delavci.

M-M

Konec pridige

... po vasi so se pojavile razne vraže:

Uho me srbi — nekaj lepega bom slišala,
oko me srbi — nekaj lepega bom videla,

nos me srbi — jezna bom,
... t me srbi — štruklje bom jedla.

Vse to ni nič res, babe, umijte se, packe, pa vas ne bo srbe-
lo. Amen.

Ferne Ivan
dipl. ec.

JEKLO DOMA IN V SVETU

SMERNICE EKONOMSKE POLITIKE V LETU 1968
IN ČRNA METALURGIJAV letu 1968 boljši pogoji
poslovanja

V letu 1968 se predvideva rast proizvodnje, ki jo bo možno doseči z intenzifikacijo gospodarstva, optimalnim koriščenjem kapacitet in z razvojem nezadostno razvitih področij. Ukrepi v odnosih z inozemstvom bodo obsegali predvsem:

— razširitev obsega in pogojev kreditiranja proizvajalcev, ki bodo proizvajali pretežno za izvoz;

— odprava carinskih omejitev.

Predvideva se občutno povečanje investicijske dejavnosti v osnovna sredstva, v modernizacijo proizvodnje, prometa ter v stanovanjsko izgradnjo. Računa se, da se bo s predvideno kreditno politiko sproti del sredstev poslovnega sklada, ki so vezana na prekomerne zaloge in ki bi se lahko uporabila za naložbe v osnovna sredstva.

Menjati se bo morala dosežanja poslovna politika bank. Banke naj vlagajo svoja sredstva v podjetja, naj sklepajo z

njimi aranžmane o participaciji na dohodku oziroma izgubi. Na ta način se bo interes bank spremenil in bodo banke odigrale v naši družbi tisto vlogo, ki jo imajo na zahodu.

Iz omenjenih ekonomskih smernic za leto 1968 lahko sklepamo, da se bo zboljšal položaj črne metalurgije, ki je že od leta 1966 dalje brezupen. Zaradi nekontroliranega uvoza proizvodov črne metalurgije po depresiranih cenah so domače kapacitete ostale neizkoriščene, zmanjšal se je celotni dohodek, povečali so se poslovni stroški na enoto proizvoda, kar je imelo za posledico zmanjšanje neto produkta in dohodka.

S predvidenim povečanjem proizvodnje kovinske industrije, s kontroliranim uvozom proizvodov črne metalurgije, lahko s optimizmom pričakujemo zboljšanje položaja črne metalurgije (večje povpraševanje in višje cene). S tem bo črna metalurgija dana možnost, da si zagotovi pogoje dela, kot jih imajo druge industrijske razvite države.

POSLOVNI REZULTATI PODJETIJ

ČRNE METALURGIJE ZA 9. MESECEV 1967. leta

S podatki za celo leto 1967 še ne razpolagamo, zato navedemo informativno rezultate po periodičnem obračunu za 9 mesecev leta 1967 z namenom, da bralci spoznajo tendenco razvoja, ki je vse prej, kot zadovoljiva. Rezultati gospodarjenja železarn so v letu 1967 znatno slabši, kot so bili v istem obdobju 1966. leta, ker je razvidno iz naslednje tabele:

Elementi CD	Indeks 9 mesec. 1966 = 100
— celotni dohodek	92,4
— neto produkt	74,9
— dohodek	68,4

Iz gornjih podatkov je razvidno, da je prišlo do padca celotnega dohodka, ki je posledica manjšega plasmata ter nelikvidnosti v gospodarstvu, oziroma pri potrošnikih jekla, ki svojih obveznosti ne morejo normalno poravnati. Zaradi težav s prodajo in padcem cen so morali proizvajalci zmanjšati obseg proizvodnje, kar je imelo za posledico zmanjšanje do-

hodka, rentabilnosti in ekonomičnosti poslovanja.

Če primerjamo omenjeno gibanje s strukturo celotnega dohodka, dobimo za železarne naslednje podatke:

	CD = 100	
	1966	1967
— neto produkt	22,6	21,6
— dohodek	21,9	16,2

Vidimo, da je udeležba neto produkta in dohodka v strukturi celotnega dohodka v opadanju, tako da se iz dohodka komaj pokrivajo osebni dohodki.

Če primerjamo letošnje 9-mesečne rezultate z istim obdobjem lanskega leta, je letos doseženo 68,4 % dohodka, 89,0 % bruto osebnih dohodkov in 27,6 % sredstev podjetja. Slika se zboljša, če upoštevamo poleg sredstev skladov tudi amortizacijo, ki se je po revalorizaciji bistveno povečala.

Tako znašajo sredstva podjetja z amortizacijo v 9 mesecih leta 1967 le 80,5 % teh sredstev iz istega obdobja leta 1966.

Velik problem za črno metalurgijo predstavlja pomanjkanje stalnih obratnih sredstev, ki se vedno bolj zaostruje. Povečanje nelikvidnosti v gospodarstvu je povzročilo še večjo potrebo po obratnih sredstvih. Takšno stanje se kaže na tržišču in se odraža v višini angažiranih sredstev in v spremembi strukture virov sredstev, kar je razvidno iz naslednjih podatkov:

	31. 12. 1966	30. 9. 1967
1. sredstva		
— surovine in material	41	32
— nedovršena proizvodnja	23	25
— gotovo blago	6	7
Skupaj zaloge	70	64
— kupci	30	36
Skupaj sredstva	100	100

Kršitve delovne dolžnosti

V mesecu decembru 1967 se je komisija za varstvo delovnih dolžnosti pri DSP petkrat sestala in obravnavala 21 primerov prijavljenih kršitev. V enem primeru je komisija ugotovila, da niso bili podani znaki kršitve delovne dolžnosti, v enem primeru pa je izrekla opomin kot najmildejši ukrep.

Hujše so prekršili delovno dolžnost in bili kaznovani:

- z javnim opominom:
 1. MUZERLIN FRANC, iz jeklarne, je dne 10. 11. 1967 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.
 2. JESEKOV IVAN, iz jeklarne je dne 15. 11. 1967 ob 12. uri zapustil delovno mesto, čeprav bi moral delati do 14. ure — javni opomin.
 3. MLAKAR IVAN, iz valjarne, dne 16. 10. 1967 pri delu pod žerjavno progo valjarne ni nosil zaščitne čelade — javni opomin.
 4. TRAFELA FRANC, iz valjarne, je dne 27. 11. 1967 samovoljno menjal dnino, javni opomin.
 5. ZAGAJSEK STANKO, iz ekspedita, je dne 25. 11. 1967 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.
 6. BELAK ANTON, iz ekspedita, je dne 30. 11. 1967 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.
 7. LONČAR FRANC, iz ekspedita, je dne 27. 11. 1967 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.
 8. PENIC DANIEL, delavec iz jeklarne, je dne 16. 12. 1967 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.
 9. ZUKA RAHIM, delavec iz jeklarne, je dne 14. 11. 1967 kot žerjavovodja poškodoval gumijasti kabel magnetne plošče tako, da ga je bilo treba menjati, dne 7. 12. 1967 pa je nepravilno ravnal z vrvmi grabilca tako, da je srednjo jekleno vrvo ovil in zmečkal in jo je bilo treba zamenjati — javni opomin.
 10. ZUPANC FRANC, iz razvojnega oddelka, je dne 8. 12. 1967 neopravičeno izostal z dela — javni opomin.
 - z zadnjim javnim opominom:
 11. MARKOVIC STANE, iz valjarne, je dne 28. 11. 1967 prišel vinjen na delo oziroma se je med delom opil in ga je delovodja zaradi tega odstranil z dela — zadnji javni opomin.
 12. ROJC MILAN, delavec iz valjarne, je dne 16. 11. 1967 med delovnim časom užival alkohol in ga je moral mojster odstraniti z dela — zadnji javni opomin.
 13. ORESNIK KARL, iz livarne valjev, je od 17. do 25. 11. 1967 neopravičeno izostal z dela — zadnji javni opomin.
 14. LESJAK FRANC, delavec iz jeklarne, je dne 28. 11. 1967 neopravičeno izostal z dela — zadnji javni opomin.

2. viri sredstev

— redni	62	56
— dobavitelji	20	22
Skupaj viri	82	78
3. Primanjkljaj sredstev	18	22
4. Skupaj viri in primanjkljaj	100	100

Iz gornje tabele lahko razberemo, da so zaloge surovin in materiala v upadanju, medtem ko sta nedovršena proizvodnja in gotovo blago v porastu. V povečanju so tudi kupci, kar je imelo za posledico v večji meri koriščenje sredstev dobaviteljev. Položaj črne metalurgije se je v zadnjem kvartalu leta 1967 še poslabšal. Upamo, da bomo že v februarški številki našega glasila lahko spregovorili o celotnem poslovanju črne metalurgije v letu 1967.

15. CENC EDVARD, delavec iz jeklarne, je dne 14. 10. 1967 in 8. 12. 1967 med delovnim časom užival alkohol in je bil zaradi tega nesposoben za delo — zadnji javni opomin.

16. SKOK ANTON, delavec iz ekspedita, je dne 15. 11. 1967 zamudil na delo in prišel v vinjenem stanju tako, da ga je moral dežurni tovarne odstraniti z dela in ima za ta dan neopravičen izostanek — zadnji javni opomin.

17. PODBREGAR LOVRO, delavec iz ekspedita, dne 31. 10. 1967 pri tehtanju federala s palčnim železom tabla št. 662 ni napravil tehtnega listka oziroma ga je izgubil, kar je imelo za posledico, da je bilo treba ponovno nakladati, stehitati in razkladati, pri čemer so bili povzročeni stroški v znesku 30,80.— N-din — zadnji javni opomin.

18. DEBELJAK FRANC, iz razvojnega oddelka, je dne 19. 11. 1967 samovoljno menjal dnino — zadnji javni opomin.

V postopek za izključitev na DSE je bil predlagan:

19. PAJK IVAN, delavec iz razvojnega oddelka, je dne 18. 11. 1967 samovoljno zamenjal dnino s tem, ko je nagovoril sodelavca Debeljaka Franca, da je le-ta delal v soboto namesto njega, Pajk pa je v nedeljo, 19. 11. 1967 samovoljno, brez odobrenja predpostavljene, to nadoknadil in delal tri dni skupaj, t. j. od 6. ure zjutraj do 6. ure naslednjega dne. Dne 19. 11. 1967 je vrnil tudi Stiplovec Vekoslav dnino, ko je ta nekoč prej delal namesto njega.

Delavski sveti enot so obravnavali: 20. PREVORSEK JOZETA, delavca iz elektroplavža, ko je dne 24. 8. 1967 neopravičeno izostal z dela oziroma tega dne iz protesta proti sklepom DSE ni hotel delati, dne 17. 9. 1967 se je odstranil z delovnega mesta za več kot dve uri, večkrat ni nosil zaščitnih sredstev — čelade, ni izvrševal svojega dela vestno oziroma določene delovne naloge sploh ni izvrševal, večkrat je samovoljno menjal delovno mesto. DSE elektroplavž ga je na zasedanju dne 22. 12. 1967 izključil iz delovne skupnosti.

21. BRACUN ALOJZ, iz elektroplavža, ko je dne 24. 8. 1967 neopravičeno izostal z dela, oziroma tega dne iz protesta proti sklepom DSE ni hotel delati, večkrat ni nosil zaščitnih sredstev, ni izvrševal svojega dela vestno oziroma določene naloge sploh ni izvrševal, večkrat je samovoljno menjal delovno mesto, grozil je predpostavljenu delavcu z obračunom. DSE elektroplavž mu je na zasedanju dne 22. 12. 1967 izrekel zadnji javni opomin.

Pravna služba

VI sprašujete

Iz delovnih razmerij

V zadnji številki ŠTORSKEGA ŽELEZARJA smo opisali 1. odstranitev z delovnega mesta, 2. razporeditev na drugo delovno mesto in 3. ocenitev delovne sposobnosti, po veljavih predpisih, zlasti kot to urejajo splošni akti podjetja.

V nadaljevanju bomo iz tega področja opisali praktične primere.

1. ODSTRANITEV Z DELOVNEGA MESTA

KM večkrat prihaja vinjen na delo. Zaradi tega so mu že bili izrečeni ukrepi javni opomin in zadnji javni opomin pred izključitvijo iz delovne skupnosti. Potem je KM ponovno prišel na delo vinjen. Zahtevi predpostavljene, da naj se odstrani iz tovarne se ni pokoril, še celo razgrajati in groziti je začel. Delovodja je o početju KM obvestil obratovodjo. Presojajoč delovno sposobnost, njegovo nagnjenost k alkoholu in odgovornost na delovnem mestu, je obratovodja odločil, da delavca KM odstrani z delovnega mesta, ker je v vinjenem stanju oviral redni potek proizvodnje (339. člen PDR).

Odločitvi obratovodje je sledila odstranitev kršitelja delovne dolžnosti iz obrata in iz tovarne (po potrebi lahko za fizično odstranitev delavca iz obrata in iz tovarne odgovorna oseba pokliče tudi organe javne varnosti).

O odstranitvi KM z delovnega mesta je obratovodja izdal odločbo, ki so jo prejeli KM, kadrovska služba in upravni odbor.

O odstranitvi KM z delovnega mesta razpravlja upravni odbor na prvi seji po odstranitvi. Upravni odbor odločbo o odstranitvi potrdi, ali jo razveljavi.

KM je naslednji dan prišel ponovno na delo, ker pa je bil odstranjen z delovnega mesta, nima pravice delati na tem delovnem mestu. KM je sedaj lahko razporejen na drugo delovno mesto, ki približno ustreza njegovim sposobnostim, lahko pa obratovodja odloči, da se ga na drugo delovno mesto ne razporedi. V vsakem primeru, ko je delavec odstranjen z delovnega mesta, mu gre osebni dohodek po njegovem prejšnjem delovnem mestu in sicer v povprečju zadnjih treh mesecev (344. člen PDR).

KM se je na odločbo o odstranitvi z delovnega mesta pritožil na upravni odbor. V pritožbi navaja, da navedenega dne ni bil toliko pijan, da ne bi mogel

delati in da se mu je zaradi tega zgodila krivica.

Upravni odbor je obravnaval odločbo o odstranitvi KM z delovnega mesta in njegovo pritožbo ter ugotovil, da je bila odstranitev pravilna ter zato pritožbo KM zavrnil.

Na podlagi sklepa UO je bil zoper KM uveden postopek za ugotovitev kršitve delovne dolžnosti.

Komisija za varstvo delovnih dolžnosti je v postopku ugotovila, da je KM hujše kršil delovno dolžnost in mu zaradi tega izrekla ukrep zadnjega javnega opomina. S tem je bil postopek v zvezi z odstranitvijo z delovnega mesta zoper KM končan, vendar je bil KM ob odstranitvi z »njegovega« delovnega mesta začasno razporejen na drugo delovno mesto. Komisija za delovna razmerja pri delavskem svetu enote je sedaj dolžna razporediti KM na ustrezno delovno mesto. Na podlagi sklepa te komisije izda kadrovske sektor odločbo o razporeditvi KM na drugo delovno mesto.

2. ODSTRANITEV IZ PODJETJA

PT se je osebno okoristil s tem, ko je zunanjemu naročniku natehtal večjo količino betonskega železa, kot ga je izkazovalo naročnikovo potrdilo o plačilu. Ugotovljeno je, da je PT zato prejel napitnino. Obratovodja je zaradi tega izdal PT odločbo o odstranitvi iz podjetja.

V tem primeru velja za PT enak postopek, kakor za KM, le da PT ni bil niti začasno razporejen na drugo delovno mesto, ker je bil odstranjen iz podjetja. Tudi v tem primeru je o odstranitvi z delovnega mesta odločal upravni odbor, ki je odstranitev potrdil. Na podlagi te odločitve je komisija za varstvo delovnih dolžnosti v postopku za ugotovitev kršitve delovne dolžnosti ugotovila, da je PT hujše kršil delovno dolžnost in zato dala predlog delavskemu svetu enote za izključitev PT iz delovne skupnosti.

Delavski svet enote je na podlagi navedenega predloga PT izključil iz delovne skupnosti.

Delovno razmerje je PT prenehalo z dnem izključitve. Od dne odstranitve iz podjetja do izključitve prejema PT osebni dohodek v višini povprečja zadnjih treh mesecev.

Zoper odločitev delavskega sveta enote o izključitvi PT iz delovne skupnosti

ni pritožbe, zoper izključitev pa lahko PT vložil v 30 dneh tožbo pri občinskem sodišču.

3. RAZPOREDITEV NA DRUGO DELOVNO MESTO

AZ dosega na svojem delovnem mestu slabe delovne rezultate. Rezultati kažejo, da drugi delavci na istem delovnem mestu dosegajo za 20 % boljši uspeh. Zaradi tega zahteva delovodja zasedbo delovnega mesta z drugim delavcem. Zasedba z drugim delavcem ni mogoča, ker to delovno mesto pač zaseda AZ, ki pa drugega, ponudnega mu delovnega mesta ne sprejme.

Obratovodja predlaga oceno delovne sposobnosti AZ. Komisija v sestavi obratovodje, delavca, ki je AZ neposredno nadrejen in sodelavca kadrovskega sektorja, je primerjajoč rezultate dela AZ, BE in DJ za obdobje treh mesecev ugotovila, da so delovni uspehi AZ v tem obdobju skoraj za petino slabši, kakor njegovih sodelavcev. Komisija ugotavlja, da AZ pri delu ni pazljiv in zaradi tega nastaja izmeček. Opozorilo

in celo ukrepi niso zalegli. Komisija je svoje ugotovitve po zapisniku posredovala kadrovski službi in delavskemu svetu enote.

Komisija za delovna razmerja pri delavskem svetu enote je, upoštevajoč ugotovitve organa za ugotavljanje delovne sposobnosti, odločila, da se AZ premesti na drugo delovno mesto, ki pa je za 30 točk nižje ocenjeno.

Kadrovske sektor izda odločbo o premetitvi AZ, ki se zoper navedeno odločbo pritoži na delavski svet enote utemeljujoč pritožbo s tem, da že 7 let dela na tem delovnem mestu in da se mu je zgodila krivica. Delavski svet enote je razpravljal o pritožbi AZ, potrdil odločbo ter pritožbo zavrnil, ko je ugotovil, da navedbe v pritožbi AZ ne izpodbijajo dejstev, ki jih je pri svoji odločitvi upoštevala komisija za delovna razmerja.

Odločitev delavskega sveta enote je dokončna. Zoper odločitev ni pritožbe, mogoča pa je tožba pri občinskem sodišču.

V. J.

Od K. A. smo sprejeli naslednje vprašanje:

»Mesec november ima 30 dni. V tem mesecu so trije prazniki, ki so dela prosti in plačani. Zanima me, koliko ur ima delavec, če je bil v tem mesecu 8 dni prost, od tega 1 dan na praznik 1. novembra, dne 29. in 30. novembra pa je bil na delu. Ali se mu plača 50 % dodatek za oba praznika, ali samo za enega?»

Odgovor:

Iz vprašanja ni razvidno, koliko dni je delavec delal na delovne dneve, pač pa je navedeno na katere praznike je bil v mesecu novembru prost, oziroma je delal.

Evidenca delovnih ur vsebuje stvarne ure delavca na delu. Čas, ko delavec ni bil na delu (bolezen, dopust, praznik, prosti dnevi) se ne evidentira kot delovne ure. V zvezi z obraču-

nom osebnega dohodka za državni praznik pa naslednje:

1. za praznik 1. novembra prejme delavec nadomestilo osebnega dohodka, kakor da bi delal, razen, če je ta dan padel na tisti dan, ko je delavec po razporedu prost zaradi tedenskega počitka. To pomeni, da mu v tem primeru ne pripada nadomestilo osebnega dohodka;

2. na praznik dne 29. in 30. novembra je delavec delal. Zaradi tega se mu za ta dva dneva obračuna nadomestilo osebnega dohodka, kakor da bi delal (kot v prvem primeru — za prvi november). Za delo v teh dveh dneh pa delavcu pripada še urni osebni dohodek, povečan za 50 % (po Pravilniku o oblikovanju in razdeljevanju sredstev za osebne dohodke).

V. J.

MI odgovarjamo

Pisma
UR

Tovariš Ivan Glavač, Zdravišče VT-11, Slatina Radenci čestita sindikalni podružnici in celotnemu kolektivu novo leto in jim želi še mnogo delovnih uspehov.

Od Vlada Vrtovca, V. P. 8868/16 Pula, smo nedavno prejeli pismo naslednje vsebine:

Dragi urednik!

Predno vam kaj več napišem, naj vas najlepše pozdravim.

Precej dolgo je že od takrat, ko sem vam zadnjikrat pisal in čas je že, da se vam spet oglasim.

15 mesecev je minilo, odkar sem oblekel vojaško suknjo in še 3 mesece je do takrat, ko jo bom lahko zopet slekel. To je sicer malo, pa kljub temu se zdi dosti. Priznati moram, da precej pogrešam sodelavce, obrat, prijatelje in okolje v katerem sem živel. V tem času

moje odsotnosti pa me je že od vsega začetka zvesto povezuje z vsem tem, kar sem malo prej naštel »Štorski Železar«.

Naj se vam sedaj še lepo zahvalim za tako redno pošiljanje časopisa. Vem, da je za novoletne čestitke še zgodaj, pa naj vam kljub temu že sedaj zaželim srečno, še večjih uspehov polno novo leto. Prosim vas, da enako zaželite vsem mojim sodelavcem iz elektroobrata, telefonske centrale in pa celotnemu kolektivu železarne.

Ob koncu mojega pisma naj še enkrat najlepše pozdravim vse moje sodelavce.

Vlado Vrtovec
Pula, 5. 12. 1967

IZ VOJAŠNICE SMO PREJELI NASLEDNJE PISMO

Javljam se iz Pančeva, kjer sem na odsluženju vojaškega roka. Najlepše pozdravljam bralce »Železarja«, posebno kolektiv obdelovalnice valjev.

Želim vsem srečno in uspehov polno novo leto 1968, da bi bilo še uspešnejše od preteklega.

Najlepša hvala za časopis »Štorski Železar«, ki ga redno prejemam.

Z najlepšimi pozdravi in željami od sodelavca, sedaj vojaka

DECMAN MILANA
V. P. 1973/16
Pančevo

Uredništvo

Nezgode pri delu

POROČILO SLUŽBE VARSTVA PRI DELU ZA MESEC DECEMBER 1967

V mesecu decembru je bilo po obratih in oddelkih naslednje število nezgod pri delu:

Elektroplavž	1
Jeklarna	3
Valjarna	3
Livarna sive litine	2
Obdelovalnica valjev	2
Mehanična delavnica	3
Promet	1
Ostalo	1
SKUPAJ:	16

Brez nezgode pri delu so bili naslednji obrati oziroma oddelki:

Livarna valjev, modelna, šamotarna, elektroobrat, ekspedit, gradbeni, razvojni OTK in komunalni.

Na poti na delo in z dela so bile prijavljene 3 nezgode: 1 iz jeklarne, 1 iz livarne sive litine in 1 iz mehanične.

Pri delu so se poškodovali:

ELEKTROPLAVŽ:

GAJSEK Miroslav je sestopal z žerjavom preko kupa ostružkov in podesta drobica ostružkov, kjer mu je spodrsnilo in je padel. Pri padcu se je udaril na zapetje leve roke. Za dostop na žerjav je posebna lestev, vendar je ni uporabil in šel po drugi poti.

JEKLARNA:

POLAK Maks se je grel pri kovaškem ognjišču s hrbotom obrnjen k ognju. Ker je stal preblizu ognja se mu je mastna obleka vnela. Ko je občutil, da mu obleka gori, je pričel teči. Sodelavci so stekli za njim in mu hitro slekli gorečo obleko ter s tem preprečili še težje opekline. Kljub temu pa je po vsem hrbtu in po rokah dobil opekline II. stopnje.

JAZBEC Stanko je odprl plin za ogrevanje ponovce. Predno pa je plin prižgal, se ga je že veliko nabralo v ponovci in okrog nje. Ko je plin prižgal je nastala majhna eksplozija, plamen pa ga je oplazil po obrazu in po vratu.

ZALER Adolf. Pri izvlačenju ingotov je stopil na hladilno mrežo, da bi se malo odpočil. Takrat pa so se prevrnile telege, ki so bile nepravilno odložene in mu poškodovale palec na levi nogi. Delavci v vlivališču zaradi vročine niso mogli kajti brez jeklenih kapic.

VALJARNA:

ZALAR Valentin. Pri rezanju palice 60 x 10, ga je zaradi neskladnega dela s sodelavcem stisnilo za kazalec na levi roki.

GUCEK Anton. Pri dviganju ingotov na grobi progi mu je ingot, ki ni imel dovolj navite glave padel na dvigalni kavelj, držaj kavlja pa ga je udaril po obrazu.

SAFRAN Ivan. Pri ročnem zakladanju gredic v potisno peč so ga gredice stis-

nile za prste na desni roki in mu jih poškodovale.

LIVARNA SIVE LITINE:

BUDNA Friderik. Med prelaganjem ulitka s stresalne rešetke na voziček, se je na ostrem robu odlitka urezal v podlahet na levi roki.

SALEZINA Franc. Pri vlivanju z ročno ponovco mu je železo brizgnilo za čevlji in ga opeklo po nartu leve noge. Opekline je bila majhnega značaja in jo je zanemaril, ter ni iskal niti prve pomoči. Rana se mu je vnela in je moral v bolniški stalež.

OBDELOVALNICA VALJEV:

SIKOLE Konrad. Pri vpenjanju valja na stružnico je z desno roko kontroliral, če vpenjalna zvezda pravilno stoji v valju. Medtem se je zvezda podrla in mu stisnila prste na desni roki.

MAJDIČ Miro. Pri premikanju ročnega vozička med orodjarno in stružnico W-14, mu je voziček stisnil palec desne roke ob stružnico.

MEHANIČNA DELAVNICA:

SEKOLEC Ivan. Pri obhodu delovišč mu je na poledeneli poti med mehanično in livarno na strmini spodrsnilo, da je padel in si poškodoval levo koleno.

ZIBERT Anton. Pri prenosu težke plošče so zadeli v pokonci stoječo ploščo, ki se je pri tem prevrnila in mu padla na levo nogo. Poškodovala mu je palec, ker ni nosil zaščitnih čevljev z jekleno kapo.

KOVAČ Stanko. Pri vpenjanju obdelovanca v stružnico je obdelovanec zdrsnil iz čeljusti in mu padel na sredinec desne roke.

PROMET:

NAHTIGAL Karel je pred kurilnico med dvema lokomotivama prečkal prago in pri tem padel v kanal za popravilo lokomotiv. Poškodoval si je prsni koš.

OSTALO:

KRISTAN Marta. Na poti iz kurilnice je šla mimo lokomotive. Zaradi pare ni dobro videla in je padla v kanal za popravilo lokomotiv in si poškodovala levo nogo pod kolonom.

Na poti na delo so se poškodovali:

GRACNER Ivan iz jeklarne je na poti z dela pri izstopu iz avtobusa na ledenih tleh padel in si poškodoval levi komolec.

JUNGER Marija iz livarne sive litine je na poti na delo na poledeneli cesti padla in si zvilila desno nogo v gležnju.

RAJH Viktor iz mehanične delavnice je vstopil v avtobus, pri tem mu je nekdo priprl prste na desni roki.

ŠOLANJE SO ZAKLJUČILI...

V skladu s programom izobraževanja in potrebami Železarn Štore je v letu 1967 dokončalo šolanje naslednje število ljudi:

Z rednim šolanjem:	
Na fakultetah:	
— ekonomska smer	1
— metalurška smer	1 skupaj 2
Na srednjih šolah:	
— ekonomska smer	3
— administrativna	1
— kemijska	5
— strojna	1 skupaj 8
Na poklicnih šolah:	
— ključavničarjev	27
— strugarjev	9
— obratnih elektricarjev	10
— elektro mehanikov	7 skupaj 53
Z rednim šolanjem je v lanskem letu torej zključilo šolanje 65 oseb.	
Z izrednim šolanjem:	
CMOK Martin, je dne 4. septembra 1967 opravil zaključni izpit na ekonomski srednji šoli v Celju.	
MARKOVIČ Rajko, je dne 30. oktobra 1967 diplomiral na Višji šoli za organizacijo dela, Kranj (prej višja kadrovska šola).	
DEČMAN Mihael, je dne 8. 12. 1967 opravil zaključni izpit na Tehnični srednji šoli — strojni oddelek v Celju.	

Z IZLETNIKOM NA DRŠALNO REVILJO V CELOVEC

Kakor že več let nazaj, tako bo tudi IZLETNIK letošnje leto organiziral ogled te zanimive revije. Program celodnevne izleta je naslednji: ob 6. uri odhod iz Celja (zbi-rališče pred hotelom Celeia — ali po želji zaključenih skupin), zatem vožnja do Celovca. Ogled. Od 10. do 12.30 bo prosto, nato prevoz do Gospe Svete in gradu Ostrovia ali do St. Vida. Ogled, nato takoj na revijo, ki se prične ob 14.30. Po reviji povratek s prihodom v Celje okrog 21. ure. Cena izleta z ogledom revije je iz Celja 80 N-din, vse tiste, ki imajo svoj potni list. Za tiste, ki bodo potovali s kolektivnim potnim listom, pa bo le nekaj dražje. Za mladino bodo predstave 9., 11. in 13. po znižani ceni. Kompletna cena v teh dneh je 60 N-din. Pri Izletniku smo še izvedeli, da bodo zelo veseli, če se bodo organizatorji oglasili v njihovi turistični poslovalnici pred pričetkom zbiranja prijav.

V našem oddelku za rekreacijo so nam povedali, da je za Železarno Štore rezerviranih 40 vstopnic in avtobus za dne 17. februarja 1968 (prosta sobota). Prijave sprejema oddelek za rekreacijo do 5. februarja 1968. PL

NAŠI OBRAZI

Stopili smo v jeklarno. Naši smo ga pred martinarno, kjer dela že več kot dvajset let. Od tistega dneva, ko je slekel vojaško suknjo, pa vse do danes. Topilec je.

Ko se je ozrl okrog po obratu, nam je v kratkih besedah povedal kakšna je bila jeklarna takrat, ko je začel delati. Ni se dosti spremenila. Livna jama je še danes taka, kot takrat. Velika sprememba pa je vsekakor dodatna mazutna kurjava, plavžni plin in kisik za taljenje.

Tov. GRDINA, ali bi nam lahko povedali, kateri dogodek

vam je v teh dvajsetih letih ostal v najlepšem spominu?

Veselih dogodkov je bilo dosti. Težko bi rekel kateri je bil najveselejši. Vsekakor takrat, ko si dobil poleg plače še eno kuverto. Vesel dogodek pa je bil tudi tisti dan, ko smo

ČLANI DSE JEKLARNA NISO DOVOLJ RESNI

prvič zvedeli, da se bo gradila nova jeklarna.

Kaj pričakujete od nje?

Vedno manj. Delavci se sprašujemo, če bomo imeli v novi jeklarni sploh kaj dela. Boji-

mo se tudi, da ne bo toliko rentabilna kot pričakujemo.

Kaj želite, da bi bilo v obratu drugače, kot je?

Delitev osebnega dohodka. Jeklarna bi morala imeti samostojen obračun OD, ki bi bil odvisen od poslovanja.

Z osebnim dohodkom niste zadovoljni?

Osební dohodek je nekoč bil

povsem v redu. Danes je stvar drugačna. OD ne kvalificiranega delavca je absolutno premajhen in ne zadošča niti za življenjski minimum. Kljub temu sem optimist in pričakujem iz-

Grdina Peter

Pogovor z zveznim poslancem

Tokrat predstavljamo našim bralcem poslanca zveznega socialno-zdravstvenega zbora, tovarišico Stojanovič Zofko, direktorico Centra za socialno delo v Celju.

Na vprašanje, kakšno bo delo tega zveznega zbora v letu 1968, nam je tovarišica Stojanovičeva odgovorila, da bo socialno-zdravstveni zbor Zvezne skupščine letos razpravljaj in sklepal predvsem o sistemskih vprašanjih iz področja zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Zvezni predpisi, ki sedaj urejajo ta področja, ne dopuščajo dovolj samoupravljanja na teh področjih. Po besedah tovarišice Stojanovičeve je potrebno doseči večjo sprostitev na teh področjih tako, da bodo zavarovanci, delovne organizacije, zdravstveni zavodi in seveda samoupravni organi sedanjih socialno-zdravstvenih skupnosti v večji meri kot doslej odločali o tem, kakšno bo njihovo zdravstvo, pokojnine itd. Cilj te decentralizacije je izboljšanje zdravstvenega varstva. Posledica takega ukrepa bo, po besedah tovarišice Stojanovičeve, prav gotovo bolj umirjena potrošnja, ker bodo sredstva bliže zavarovancem, oziroma potrošnikom, in s tem tudi potrošnja bolj racionalna in premišljena. Zavarovanci naj bi odločali tudi o tem, kaj naj bi se finansiralo iz zavarovanja in kaj iz participacije zavarovancev. Vse finansiranje bi se na ta način približalo dohodkovnemu sistemu.

To pomeni, da bodo novi zvezni predpisi urejali ta področja le splošno, podrobno pa republiški, oziroma interni predpisi posameznih zavarovalnih skupnosti. Torej bo kakovost zdravstvenega varstva odvisna od ekonomske zmogljivosti določenega kraja, oziroma

določene regije. Tovarišica Stojanovičeva je poudarila, da bo s temi ukrepi znatno porasla zavest zavarovancev. Delovne organizacije bodo bolj kot doslej skrbjele za preventivno varstvo, večja bo odgovornost zdravstvenih zavodov in seveda tudi zavest posameznih zavarovancev, da sami plačujejo zdravstvene usluge, bo pripomogla, da bodo koristili zdravniške usluge le takrat, kadar bo to zares potrebno. Na eni strani bo s temi spremembami torej samoupravljanje v tej oblasti zadobilo svojo pravo vsebino, na drugi strani pa bo, kot rezultat, tudi potrošnja bolj racionalna, bolj smotrna.

Tudi v pogledu pokojninskega zavarovanja ima po sedanjih predpisih zveza prevelike ingerence, je dejala tovarišica Stojanovičeva. Novi predpisi bodo prav tako tudi na tem področju zasledovali poglobljanje samoupravljanja. Pri tem je za primer navedla valorizacijske koeficiente, ki so sedaj za vse republike enaki, kar pa ni v skladu z dejanskimi ekonomskimi pokazatelji posameznih republik. Osební dohodki so pri nas večji, kot v nekaterih drugih republikah in s tem seveda tudi odvajanja za pokojninski sklad večja. Koeficienti pa so pokojnine seveda egalizirali, vsled česar je prišlo do velikih razlik in netočnosti. Tovarišica Stojanovičeva je poudarila, da konkretnih predlogov zakonskih sprememb za sedaj sicer še ni, vendar pa se razpravlja o tem in vsekakor bo prišlo do temeljitih sprememb sedanjega pokojninskega zakona. Pri tem bo prišlo na dnevni red prav gotovo tudi vprašanje zaposlovanja upokojencev. Bistvo sprememb pa bo, podobno, kot pri predpisih zdravstvenega zavarovanja, v večjem poudarku samouprave,

ker vsled specifičnosti posameznih republik prihaja sedaj na tem področju do velikih razlik.

Kljub temu, da poslanci še ne razpolagajo s konkretnimi predlogi posameznih zakonov in njihovih sprememb, pa smo iz razgovora s tovarišico Stojanovičovo povzeli, da bodo novi predpisi v zveznem merilu le na splošno urejali ta področja, podrobnosti pa bodo zaradi specifičnosti posameznih področij, prepuščene republikam, oziroma samoupravnim skupnostim posameznih regij.

Posebno poglavje dela zveznega socialno-zdravstvenega zbora bodo predpisi o invalidskem zavarovanju. Ob tem vprašanju je tovarišica Stojanovičeva izrazila prepričanje, da bo o tem nujno moral razpravljati tudi gospodarski zbor zvezne skupščine. Sedanji podatki o invalidnosti so namreč vse prej kot ugodni, zato bo v bodoče potrebno, da se bo go-

spodarstvo v večji meri zavzelo za izboljšanje zaščite pri delu ter vlagalo več sredstev v izboljšanje delovnih procesov. Nerazčiščeno je tudi vprašanje rehabilitacije invalidov, ki je iz dneva v dan bolj pereče, posebno še pri invalidni mladini, ki zamaš išče zaposlitve. Ti problemi kriče po rešitvah. Tovarišica Stojanovičeva je izrazila prepričanje, da bodo nekateri predpisi sprejeti že letos.

Razen o teh treh sistemskih vprašanjih pa bo zvezni socialno-zdravstveni zbor v tem letu razpravljaj in sklepal o vprašanju socialnega varstva, ki doslej še ni bilo s predpisi urejeno; nadalje o formiranju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov v organih socialnega zavarovanja ter še o nekaterih drugih vprašanjih, kot so Temeljni zakon o pitni vodi, Temeljni zakon o strokovni izobrazbi zdravstvenih delavcev itd.

—P. L.—

GUNZEK JOŽE

Naš jeklarski obrat je izgubil mladega sodelavca. V devetindvajsetem letu starosti je nenadoma umrl za pljučnico Gunzek Jože, pomočnik v vlivališču, kjer so ga kot prizadevnega delavca zelo cenili. V dobrih štirih letih zaposlitve si je pridobil zaupanje, ker je vsako nalogo vestno izvršil. Pri težkem delu v jeklarni pa potrebujejo zanesljive ljudi in tak je bil — tako pravijo — tudi Jože Gunzek. Računali so, da bo še dolgo delal z njimi, pa se je povsem drugače obrnilo. Gunzek se je prehladil, dobil pljučnico in ko so ga prepeljali v bolnišnico, je bilo že prepozno. Mlado življenje je ugasnilo. Jeklarji so ostali brez dobrega sodelavca, ki ga bodo težko pogrešali.

Gunzek Jože

boljšanje te situacije z integracijo, o kateri se zadnje čase dosti govori.

V dvajsetih letih, kolikor ste v podjetju, ste gotovo opravljali funkcije v sistemu delavskega samoupravljanja. Bi nam lahko povedali katera funkcija vam je bila najbolj všeč?

Res sem bil večkrat član UO, pa tudi DSP. Bil sem tudi član IO sindikalne podružnice, trenutno pa sem predsednik DSE. To funkcijo prav rad opravljam in bilo bi vse v redu, če bi bili člani DSE malo bolj disciplinirani in prihajali redno na zasedanje. Letos poleti smo trikrat sklicali DSE pa je šele četrta bil sklepčen.

Kakšni so odnosi med delavci in kakšna je disciplina v obratu?

Ti odnosi se mi zdijo še kar v redu, posebno, če pomisliš, da so eni z dežele, drugi z mesta, tretji zopet iz drugih republik... Disciplina pa ne velja nič, čeprav si obratovodja zelo prizadeva, da bi vzpostavil red pri delu.

Vaš predlog?

Po mojem bi bila edina rešitev v tem, da bi bila Železar na ograjena, tako kot imajo to druga podjetja. Potem mislim, da bi bilo, vsaj v pogledu prihajanja na delo, malo več točnosti.

Ali berete »Železarja«?

Redno ga prebiram. Posebno rad prebiram članke o gospo-

darski problematiki, pa tudi razgovori z delavci so mi zelo všeč.

Kako ste se navadili na proročje sobote?

Tako, da bi se jih težko odvadil, če bi bilo treba. Po težkem fizičnem delu se v dveh dneh res lahko spočiješ.

Kaj delate, ko pridete domov?

Opravljam razna dela, ki jih je doma vedno dovolj. Preberem časopis, kakšnega posebnega »konjička« pa nimam.

Kje ste lani preživeli dopust?

Nekaj v Rovinju, nekaj pa na Rabu. Enkrat na leto si pa res mora človek privoščiti pošten odhiti.

Ali bi nam lahko na koncu zaupali še vaš dogodek, ki se

vam je pripetil v teh dvajsetih letih dela v tovarni in ki se ga neradi spominjate?

To so bili pa gotovo tisti dnevi leta 1948, ko sem bil v Starem piskru, v preiskovalnem zaporu. V jeklarni je namreč prišlo do eksplozije, zaradi sabotaže. Saj veste to so bila tista prva leta po nacionalizaciji tovarn. V zaporu sem bil šest dni, vse dokler ni neki moj sodelavec sabotažo priznal.

Vaš predlog za naš naslednji razgovor?

Mislim, da bi lahko stopili še na elektroplavž in se pogovorili s kakšnim delovodjem. Mogoče z Rozman Francem, ki je bil nedavno izvoljen za predsednika IO sindikalne organizacije Železarne. —M-M

KADROVSKE VESTI

V mesecu decembru so bile naslednje kadrovske spremembe v našem podjetju.

NA ODSLUŽENJE KADROVSKEGA ROKA V JLA STA ODŠLA:

KOK VOJTEH, pomočnik jemalcev vzorcev v kemičnem laboratoriju in **LOKAR ALBIN**, strugar v delovni enoti obdelovalnica valjev.

ODSLI DRUGAM NA DELO:

Sporazumno s podjetjem so odšli: **KLEMENCIC MARIJA** iz priprave proizvodnje, **GROBIN VENCESLAV** iz delovne enote promet, **BRACUN VILJEM** iz delovne enote jeklarna in **HERCEK EDVARD** iz delovne enote mehanična delavnica, **KOPRIVNIK JANEZ** iz delovne enote livarna sive litine, je samovoljno zapustil delo, **KOLMAN MIHAEL** iz skladišča in **MERNIK IVAN** iz komercialnega sektorja, sta premeščena k podjetju »Vatrosalna« Zenica, **PREVORSEK JOZE** iz delovne enote elektroplavž, je izključen iz naše delovne skupnosti.

ZAKONSKO ZVEZO SO SKLENILI: **ZOHAR VILJEM** iz OTK in **MILHARČIC IRENA** iz mehanične delavnice; **SARLAH FRANC** iz livarne valjev, **KOVACIC ALBIN** iz valjarne, **KOREZ LEOPOLD** iz valjarne, **DECMAN MIHA** iz tehničnega sektorja — priprave vzdrževanja, **KOVAC FRANC** iz elektroplavža.

Na novi življenjski poti želimo vsem obilo družinske sreče!
NARASCAJ V DRUŽINI SO DOBILI: **KOPRIVC PRIMOC** iz valjarne, **ULAGA JOZE** iz obdelovalnice valjev, **SEVSEK FRANC** iz gradbenega oddelka in **KRESNIK FRANC** iz gradbenega oddelka.

Cestitamo!

UPOKOJENI

Invalidsko:

JANCIC MARIJA, rojena 25. 5. 1929 v Prožinski vasi, sedaj stanuje v Hruševcu pri Sentjurju.

Dne 13. 8. 1946 se je zaposlila v našem podjetju in delala kot materialni knjigovodja v skladišču. To delo je opravljala do pomladi 1967. leta, ko ji je bolozen onemogočila nadaljnje opravljanje dela. Invalidska komisija pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v Celju jo je začasno upokojila kot invalida I. kategorije dne 14. 12. 1967 z 21 in pol leti delovne dobe pri 38 letih starosti.

LAKA LAZO, rojen 2. 3. 1933 v Kninu, sedaj stanuje v Storah 84. Kot sezonski delavec je delal od 1952 do 1962. leta v raznih podjetjih v okolici Knina. Dne 18. 3. 1965 je prišel na delo v naše podjetje in delal v enoti ekspedit kot transportni delavec. Kmalu je bilo ugotovljeno, da je težje bolan in se že več kakor dve leti zdravi v bolnici za TBC v Topolšici.

Invalidska komisija pri KZSZ Celje je ugotovila invalidnost I. kategorije in s 13. 12. 1967 ga invalidsko upokojila pri 34 letih starosti in 9 let delovne dobe.

VODEB MARIJA, rojena 22. 9. 1907 v Sentjurju, sedaj stanuje v Tratni pri Grobelnem.

Do leta 1948 je v glavnem preživljala sebe in družino s priložnostnim delom. V mesecu marcu 1948 je vstopila na delo v Železarno Store in opravljala delo čistilke v obratu jeklarna. Zaradi slabega zdravstvenega stanja je bila po Invalidski komisiji pri KZSZ Celje priznana kot invalid I. kategorije in invalidsko upokojena z 20 leti delovne dobe.

Redno:

VRABIC IVAN, rojen 7. 9. 1903 v Račah pri Mariboru, sedaj stanuje v Novi vasi pri Sentjurju. Pred vojno je bil

zaposlen kot orožnik od 1. 7. 1921 do 25. 8. 1944, nakar je vstopil v NOV, kjer je bil do osvoboditve.

Januarja 1947. leta se je zaposlil pri Okrajnem gradbenem podjetju Smartno ob Paki, kjer je delal do januarja 1950 in nato pri »Mizarstvu« do 31. 7. 1952.

Dne 2. 8. 1952 se je zaposlil v našem podjetju in delal v elektroobratu kot skladiščnik elektro materiala do 16. 12. 1967, ko je pri 64. letih starosti in 36 letih delovne dobe pridobil pogoje in se starostno upokojil.

STEPANIC IVAN, rojen 9. 10. 1901 v Storah, kjer še sedaj stanuje. Tov. Stepanić se je izučil v Železarni za ključavničarja in strugarja ter leta 1920 opravil pomočniški izpit, nato pa odšel na odsluženje kadrovskega roka.

Dne 8. 1. 1921 se je zaposlil kot delavec v svoji stroki v Železarni Store. Do oktobra 1939 je delal, nekaj manj kot 2 leti v tem podjetju, še v drugih podjetjih po Jugoslaviji. Oktobra 1939

je ponovno vstopil na delo v naše podjetje, opravil mojstrski izpit in v tem svojstvu delal vse skozi do upokojitve v glavnem kot delovodja v strugarni vanjev valjarne.

Tov. Stepanić je sicer pridobil pogoj za upokojitev in bil upokojen že leta 1965, vendar je še dalje ostal na delu kot specialist v svoji stroki in s tem pripomogel k boljšemu gospodarskemu uspehu obrata in podjetja.

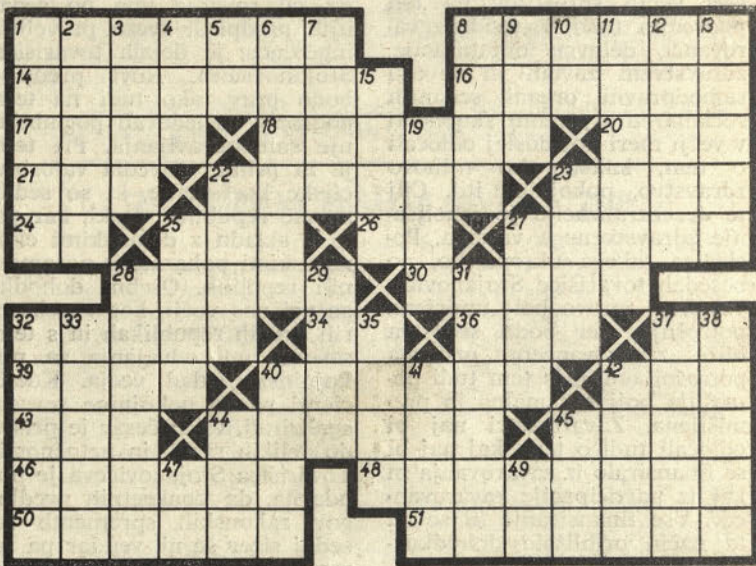
Dne 31. 12. 1967 je prenehal z delom in se uvrstil med upokojece Železarne Store.

POPRAVEK:

V zadnji številki Storskega Železarja smo upokojili pri upokojencu **MASTNAK BOGOMIRJU**, da je invalid II. kategorije.

Invalidska komisija pri KZSZ Celje je tov. Mastnaku oceno pri osebnem pregledu spremenila in ga priznala za invalida I. kategorije ter tako tudi upokojila.

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. rokodelec, zasebni proizvajalec; 8. vrsta posode; 14. nogometaš, ki igra v obrambi; 16. keks; 17. organsko večanje; 18. plemenita kovina; 20. klic bodrenja pri bikoborbah; 21. oblika svečane lirske pesmi; 22. mesto ob francoski rivieri, prizorišče številnih filmskih festivalov; 23. drobiž v Indiji ter Pakistanu; 24. avtomobilska oznaka Karlovca; 25. proizvod čebel; 26. kratica za kilocikel; 27. rekreacija; 28. turško prenočišče; 30. vera, ki jo je začel oznanjati Mohamed; 32. prispevek, vloga družabnika; 34. kratica za Ljubljanski dnevnik; 36. ostanek zgoralega premoga; 37. avtomobilska oznaka za Novi Sad; 39. italijanska denarna enota; 40. znanstvena postavka; 42. oranje; 43. ljubkovalno žensko ime; 44. obračun s pestmi; 45. ime našega teniškega igralca Jovanovića; 46. zarebrnica; 48. obnavljanje posebnosti, ki so jih imeli predniki; 50. pro-

testen izostanek od dela; 51. območje okoli severnega tečaja.

NAVPIČNO: 1. delno odplačilo; 2. spodnji del glave; 3. vrsta, pleme, rod; 4. vrsta močnega eksploziva; 5. stavčna nikalnica; 6. Homerjeva pesnitev; 7. slovenski namizno-teniški igralec; 8. oblika domače naloge; 9. veliko leseno kladivo; 10. različna soglasnika; 11. nabavljatelj; 12. trdna tuja valuta; 13. zdravniško spričevalo; 15. osnovni proizvod celjske »Cinkarne«; 19. tekočinska mera; 22. stot; 23. pripadnik indijskega plemena, ki živi v Mexicu ter Arizoni; 25. urok; 27. čelada; 28. velike lesene posode; 29. nemški slikar (1879—1940); 31. prevarant, goljuf; 32. moško ime; 33. voznik letala; 35. nevestino premoženje; 37. diktat; 83. suha pšenična biljka; 40. vinorodna rastlina; 41. veliko [isto]; 42. domače žensko ime; 44. poklic, pri katerem si najprej pri kruhu; 45. bitje; 47. različna soglasnika; 49. avtomobilska oznaka Vinkovcev.

3.—4. 2. 1968 »ZLATO SEDMIH GRICEV« ameriški SCP film. Običajna zgodba iz divjega zahoda.

10.—11. 2. 1968 »PADEC RIMSKEGA CESARSTVA«, — ameriški SCP barvni film. Ameriška filmska verzija znanega zgodovinskega romana o rimskem imperiju. Glavno vlogo igra Sofija Loren.

17.—18. 2. 1968 »PAST ZA STARŠE« — ameriški barvni VV film.

Vedra zgodba dvojčic, katerih starši so se razvedli, ko sta bili še majhni. V poznejših letih se dogovorita, da ponovno zbližata svoje starše, kar jima tudi uspe.

24.—25. 2. 1968 »PRIVATNO ŽIVLJENJE« — francoski barvni film.

V filmu igra svetovno znana igralka Brigitte Bardot v zgodbi, ki v določenih momentih prikazuje njeno fantastično igralsko kariero.

V DUHU današnjih dni

Bodo naročila... ne bodo naročila...

STORSKI ŽELEZAR, Glasilo delovnega kolektiva Železarne Store — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik prof. Leopold Perc — Uredniški odbor: inž. Janez Barborič, Friderik Jernejšek, Anton Mackošek, Rajko Markovič, Stane Ocvirk, prof. Perc Leopold, Stane Sotler, inž. Niko Zakonjšek, in Ivan Zmahar — Tiska GP »Celjski tisk« Celje.